

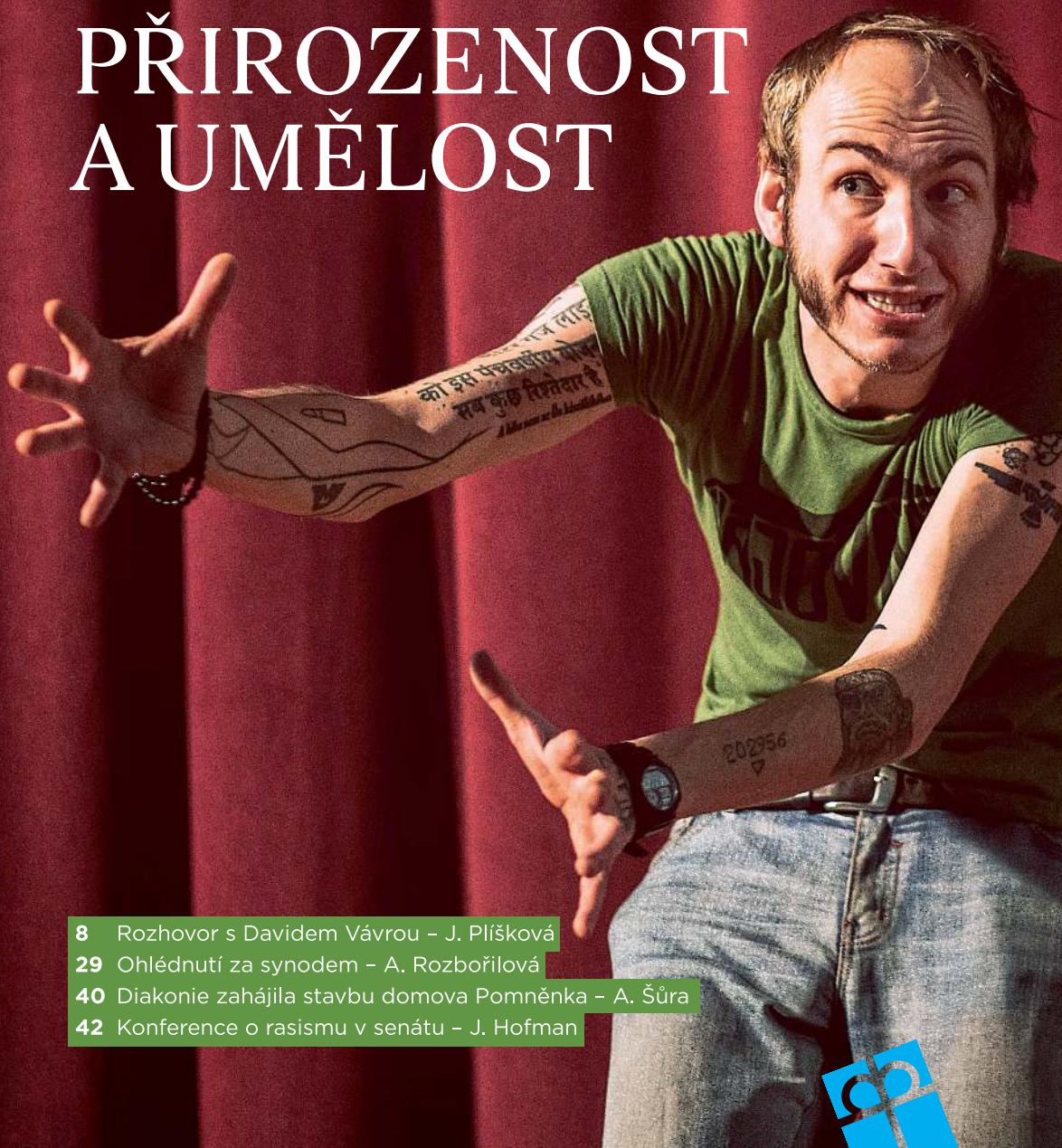

ČESKOBATRSKÁ
CÍRKEV
EVANGELICKÁ

ČESKÝ BRATR

TÉMA

PŘIROZENOST A UMĚLOST

- 8 Rozhovor s Davidem Vávrou – J. Plíšková
- 29 Ohlédnutí za synodem – A. Rozbořilová
- 40 Diakonie zahájila stavbu domova Pomněnka – A. Šůra
- 42 Konference o rasismu v senátu – J. Hofman

VE VÍRU VÍRY

Ostrava

23.—25. 9.
2022

programy
Saša Jacobea
Petr Gallus
Simona Kopecká
Petr Sláma
Marta Židková
Jeník Lavický
a další

mini food festival
bohoslužby
přednášky
dílny, workshopy
duchovní programy
sportovní aktivity
čajovna
P.U.B.

kapely
Shizzle Orchestra
Hello Marcel

divadlo
ODVAZ
Konec, začátek (ČFDS)

Sjezd
(nejen)
evangelické
mládeže

www.sjezd22.cz

— Partneri projektu —

TÉMA

- 7** Trojiční hádanka – *O. Zikmund*
- 8** Proti odcizení dotekem– *J. Plíšková*
- 11** Všechno zkoumejte, dobrého se držte – *F. Štech*
- 14** Od kultu ke kultuře a zase zpátky – *Z. A. Eminger*
- 16** Co virtuál dal a vzal – *J. Pechar*

MLÁDEŽ

- 24** Není sjezd jako sjezd – *K. Sojka*
- 25** Bajbál 2022 – *P. Kroužková*

MOJE CÍRKEV

- 28** Mám ráda, když mám před bohoslužbami všechno nachystáno – *J. Hofmanová*
- 29** Letošní synod byl opět vícedenní. – *A. Rozbořilová*
- 33** Synodní senior se zúčastnil pietního aktu za oběti nacismu – *A. Rozbořilová*
- 35** I Děčín je Boží – *T. Matějovský*
- 37** Jak je důležité mít Martu – *B. Hruška*
- 38** Ohlédnutí za praktickými maturitami – *R. Dušková*

DIAKONIE

- 40** Diakonie Myslibořice zahájila stavbu domova Pomněnka – *A. Šůra*

SLOVO

- 42** Senátní konference řešila téma rasismu a lidských práv – *J. Hofman*
- 44** Jedno nenápadné datum – *M. Vymětal*
- 47** Synod přijal důležitá stanoviska týkající se života církve ve společnosti – *J. Hofman*
- 48** Korálky událostí – *D. Ženatý*
- 49** Poslední slovo – *M. Židková*

ÚVODNÍK

Kostelochodiči

Tuhle jsem měla návštěvu v redakci. Manželský pár v letech z jednoho pražského sboru. Zapředli jsme hovor o současných poměrech v církvi.

Prý mnohdy pokulháváme v projevování lásky k Bohu i k bližnímu. Často odmítáme naslouchat či vést diskusi. Nedělní bohoslužby sice málokdy vynecháváme, ale neodkládáme po návratu s kabátem i Pána Boha? Paní říká, že její syn má pro evangelíky vlastní termín: „kostelochodiči“. Chodíme do kostela – a to je tak všechno. Nejsme upřímní k sobě navzájem ani k Pánu Bohu.

Zamlkle jsem ta slova poslouchala. Bylo mi líto, že naše společenství vysílá k lidem takovou energii. Přinutilo mě to k zamyšlení. Neměl by to pro nás být alarm? Dokážeme věřit i milovat opravdově?

My evangelíci si hodně potrpíme na slovu. Kázání, Písmo, Logos. Jenže slovo dokáže nejen pohládit, potěšit, uzdravit, ale také říznout, ukřivdit, ublížit. Jednou vyslané slovo už nelze vzít zpět. Ne nadarmo Ježíš upozorňuje, že než to, co do úst vchází, je důležitější to, co z nich vychází.

Jako celoživotní člen církve musím uznat, že s evangelickou náturou je někdy těžké pořízení. Máme svou hlavu. Možná máme i pocit, že všechno, včetně víry, máme pod kontrolou. Že jsme to promysleli a víme, jak na to. Lecdý to pak ale navenek vypadá jako nedostatek ohledu, lásky či pokory. K laskavosti, opravdovosti a přímosti nás vyzývá Bible na každém rohu. Zdůrazňuje apoštol Pavel i Ježíš. „Vaše slovo buď ano, ano – ne, ne.“ Pokud zapomeneme, že součástí naší identity je evangelium, budeme jen prostými kostelochodiči.

Adéla Rozbořilová

Vyjádření ke zprávám o znásilňování (nejen) ukrajinských žen a dívek

Koncem dubna 2022 se představitelé synodní rady Českobratrské církve evangelické ohradili proti relativizacím, které se objevily v českém veřejném prostoru v souvislosti se zprávami o sexuální násilí ve válečných zónách na Ukrajině:

Pro akt znásilnění neexistuje žádné pochoopení a vždy je za něj plně zodpovědný pachatel. Neexistuje žádný argument, který by mohl takový čin omluvit.

Považujeme za morální povinnost poskytnout napadeným ženám nejvyšší možnou zdravotní i materiální pomoc a psychologickou podporu. Jde především o vyjádření úcty a respektu k jejich rozhodnutí, co dělat v případě, dojde-li při znásilnění k pojetí. Jejich svoboda rozhodování musí být podpořena psychologickou a materiální podporou, které vidíme jako součást základní humanitární pomoci.

Podporujeme také všechny kroky, které povedou k zastavení agrese a nastolení vlády práva na Ukrajině. S modlitbou stojíme při všech, kdo mají moc dalšímu násilí zabránit, a prosíme,

aby každý den nacházeli odvahu a rozhodnost tak činit. S vědomím vlastní nedostatečnosti a odpovědnosti před Bohem i lidmi podepsáni synodní senior Pavel Pokorný a synodní kurátor Jiří Schneider.

Hof, foto: pexels.com

Synodní rada se obrátila na výkonný výbor Světové rady církví

Synodní rada Českobratrské církve evangelické zaslala ve druhé polovině dubna otevřený dopis výkonnému výboru Světové rady církví s apelem, aby se nepřímo zasadil o bezpečnost signatářů tzv. „Výzvy ke smíření a ukončení války“, kterou podepsalo několik kněží ruské pravoslavné církve.

Zasedání výkonného výboru SRC

„Vážené sestry, vážení bratři, vzhledem k našim historickým zkušenostem a se starostí o naše bratry ve víře obracíme se na Vás s žádostí, abyste vešli v osobní kontakt s jedním každým signatářem tohoto dopisu na protest proti ruské okupaci Ukrajiny.

Dále navrhuje, aby zástupci signatářů byli pozváni jako čestní hosté na valné shromáždění

Světové rady církví, konané v Karlsruhe letošního roku, a aby jim bylo umožněno plénum oslovit,“ apelovali představitelé ČCE na lídry světových církví.

Hof, foto: Albin Hillert/Světová rada církví

Jan Graubner nahradí Dominika Duku ve vedení arcibiskupství

Ke změnám ve vedení pražské arcidiecéze římskokatolické církve dojde začátkem července. Ohlásil to papež František, když 13. května jmenoval novým pražským arcibiskupem a primasem českým dosavadního arcibiskupa olomouckého a metropolitu moravského mons. Jana Graubnera.

Kardinál Dominik Duka stojí v čele pražské arcidiecéze od roku 2010. V dubnu roku 2018, v den svých 75. narozenin, přitom podle kodexu církevního práva poslal k rukám papeže Františka rezignační dopis. Od té doby úřad vykonával „v demisi“ a apoštolská nunciatura za něj hledala náhradu.

Jan Graubner, který byl také jako ekumenický host na letošním zasedání synodu Českobratrské církve evangelické, zastává od roku 2020

post předsedy České biskupské konference. Tu vedl už v minulosti, mezi lety 2000 a 2010.

Do úřadu pražského arcibiskupa bude uveden v sobotu 2. července. Necelé dva měsíce na to přitom oslaví své 74. narozeniny, takže i jeho čeká po jednom roce rezignace.

Hof, foto: Pavel Langer (Člověk a víra)

Společenství Logos slaví 30 let

Společenství Logos si v červnu tohoto roku připomíná 30 let své existence jako součást farního sboru Českobratrské církve evangelické v Praze-Kobylisích. Při této příležitosti se v kostele U Jákovova žebříku uskutečnilo slavnostní shromáždění s bohoslužbami slova, které vedl místní farář Ondřej Kolář.

Ekumenické společenství Logos, které sdružuje věřící s menšinovou vztahovou orientací, jejich příbuzné a přátele, je nejdéle působící LGBTQ+ organizace v České republice. Logos zastupuje věřící prakticky ze všech domácích církví, ale také osoby hledající svou duchovní cestu. Poskytuje pomoc a duchovní zázemí lidem s odlišnou vztahovou orientací, na které se často ve farnostech a sborech zapomíná. Logos nabízí prostor pro společná setkání, sdílení, debaty a modlitby. Na setkáních je většinou přítomen duchovní některé z církví.

„Naše práce by nebyla možná bez podpory mnoha přátel a příznivců, duchovních, řadových členů farností a církví, našich rodin a blízkých. Těm všem bychom také rádi poděkovali,“ uvedli organizátoři.

Kromě vlastních setkání se Logos tradičně zapojuje i do přípravy duchovního programu festivalu Prague Pride, například bohoslužeb v evangelickém kostele sv. Martina ve zdi.

Logos vznikl jako společenství, scházející se v evangelickém sboru v pražských Kobylisích, dnes má však místní skupiny i v Brně a Ostravě.

ARO

TÉMA: PŘIROZENOST A UMĚLOST

za šikovné ruce
a dobré nápady
děkuji Bože

za vnímavé oči
a hudební sluch
děkuji Bože

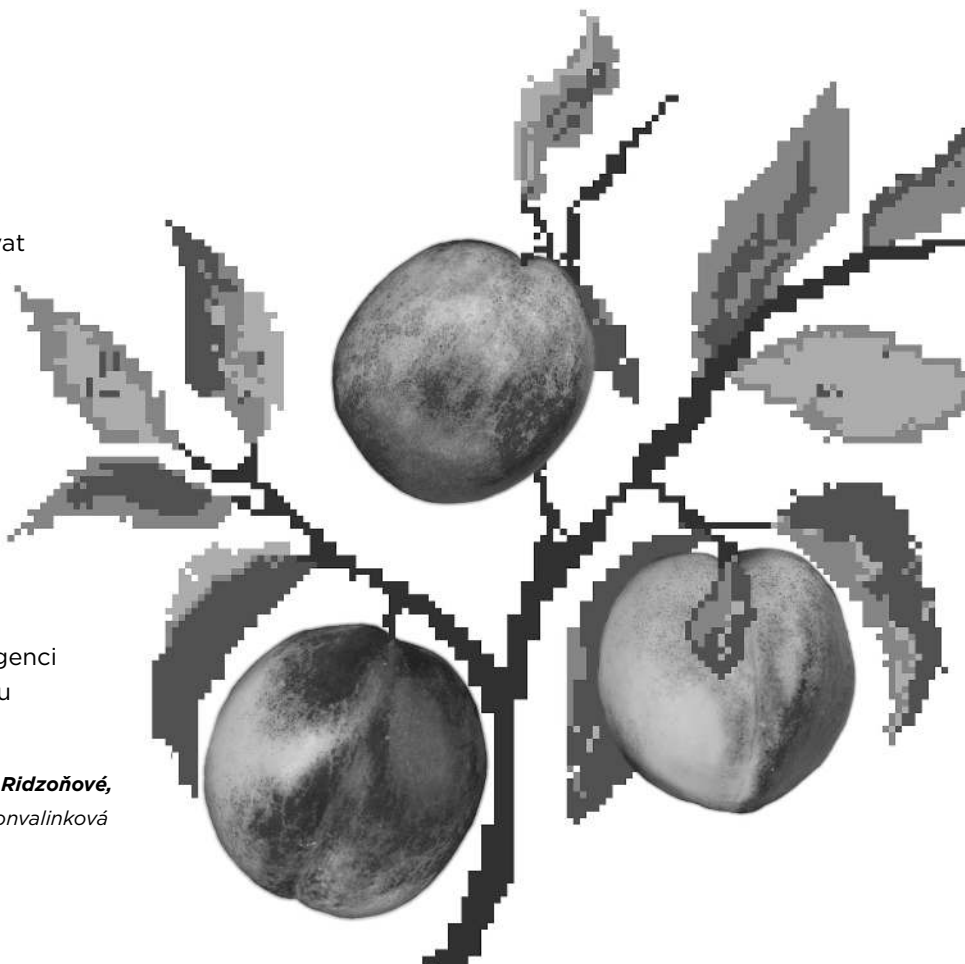
za touhu poznávat
zkoumat a tvořit
děkuji Bože

za počítač auto
a léky na bolest
děkuji Bože

za to co umím já
i co umí druzí
děkuji Bože

za umělou inteligenci
a neumělou lásku
děkuji Bože

modlitba **Lenky Ridzoňové,**
kresba: **Sára Konvalinková**

Trojiční hádanka

„Sláva, čest buď Bohu Otci i jeho Synu, Duchu svatému též v bytí, moci rovnému, Trojici přesvaté, jak byla vzdávána od věků na věky, buď i nyní dána.“ (třetí sloka písně *Nuž Bohu děkujeme*)

Věříme v jednoho Boha, ale oslavujeme jej jako Trojici – Otce, Syna a Ducha svatého. Proč? Není to zbytečně komplikované? Vždyť přece věříme v jednoho Boha, a ne ve tři. Jak to tedy s tím Pánem Bohem vlastně je?

Podobnou otázku si možná kladl také fari- zeus Nikodém, když se jedné noci kradl za Ježí- šem. Nikodém měl o Ježíši celkem jasnou před- stavu. Věděl, že by ho měl oslovovat Mistře. A také věděl, že neudělá nic špatného, prohlási- li, že Ježíš je učitel, který přišel od Boha. Niko- dém věděl, co se sluší a patří v rozhovoru s nábo- ženskou autoritou. A také měl nejspíš před- stavu, co mu Ježíš odpoví. Očekával, že dostane pochvalu? Že ho Ježíš poplácá po ramenou a pochválí jeho prozíravost a důvtip? Kdo ví...

Jenomže Ježíš všechna Nikodémova očeká- vání rozbil jednou větou: „Amen, amen, pravím tobě, nenarodí-li se kdo znovu, nemůže spatřit království Boží.“

„Cože?“ odpoví udiveně Nikodém. „O čem to mluvíš? Vždyť zopakovat své narození přece není možné!“

Nikodém mluví z vlastní zkušenosti. Nezná nikoho, kdo se narodil víckrát než jednou. V tomto ohledu je nám docela podobný. Také v tom, že nedokáže uvažovat za hranicemi vlastní zkušenosti. Nikodém ví, jak to chodí na světě. Zná lidi. Hodně toho zažil a má pocit, že už ho nemůže nic překvapit. Nepočítá s tím, že by mohlo být něco jinak, než jak to vždycky bývalo a jak je na to zvyklý. Věřil v Boha. Ale že by ten Bůh nějak zasahoval do světa a měnil jeho řád?

Jenomže o to tu právě jde. O to, že Bůh jedná v našem světě a proměňuje jej. A nejen svět, ale

i každého z nás. Každého člověka Bůh promě- ňuje svou láskou a milostí.

Ale co tedy Ježíš myslel tím znovuzroze- ním? Nikodémovi vyprávěl o narození z vody a z Ducha. Myslí tím křest? Možná ano. Ve křtu jsme nově narozeni z vody, která nás očišťuje, a také z Ducha, který v nás působí nové věci. Křtem se rodíme pro Boží království.

Je tedy křest to, oč tu běží? Ano, ale ještě to není všechno. Aby mohl člověk spatřit Boží krá- lovství, je třeba, aby také uvěřil. To se může zdát jako samozřejmé, ale myslím, že to tak samo- zřejmé není. Věříme, že se nás to nové narození týká? Věříme, že Bůh proměňuje i náš život? No dobrá, takže pokud jsem pokřtěn a věřím, že Boží láska se týká také mě, jsem tedy zno- vuzrozen a mám vyhráno? Ani to ještě není úplná pravda. Nejde totiž o to znovuzrodit se jed- nou provždy. Člověk se totiž rodí shůry neustá- le. Každý den vedeme zápas o nové narození v Bohu. A pokud se nám to daří, je to zásluha Boží, ne naše.

Skutečnost nového narození se tedy proje- vuje tak, že člověk poznává Boha jako svého Otce a Stvořitele, jako Ježíše Krista, zachránce a také Pána, který nás vede k službě druhým, a jako Ducha, který v nás každý den působí novou naději.

Ondřej Zikmund

Proti odcizení dotekem

„Vždycky se snažím, aby radost, která je nám dávána otevřenou Boží dlaní, v mém díle byla znát“

Jak Davida Vávru charakterizovat?

Architekt, ale zrovna tak herec nebo spisovatel. Těžko říct, co je na prvním místě.

David Vávra pochází z Braníka a jak sám říká, celý jeho život se odehrál na jednom kilometru čtverečním. Je tam jeho rodiště, kde žije dosud, nikdy se nestěhoval, a 200 metrů odtamtud je věhlasné divadlo Dobeška, kdysi kulturní dům, postavený zadarmo Davidovým tatínkem. Dole u řeky pak stojí evangelický kostel, kde byl David pokřtěn, konfirmován, oženil se tam a byly tam pokřtěny jeho čtyři děti. Je třeba zmínit taky plácek na fotbal, i ten má velkou roli. A nakonec – v docházkové vzdálenosti jsou ještě dvě důležité restaurace, kde se Davidův mladický život taky formoval – restaurace U báby a Na kovárně.

V čase studií na architekturu tohoto slovního architekta nepřijali, asi v souvislosti s politickou profilací tatínka; vystudoval tedy pozemní stavby na stavební fakultě ČVUT a po čtyřech letech přestoupil na obor architektura na Akademii výtvarných umění. Nekonenční přístup k životu, který od osoby Davida Vávry nelze odpárat, má možná i jakýsi genetický základ v rodině. Když mu bylo asi šest let, jeho babička ho shodila oblečeného a v holínkách z loďky doprostřed orlické přehrady. Prý aby ho připravila na mezní chvíle života.

Vy jste školu dokončil ještě za socialismu, co jste tenkrát dělal za práci?

Končil jsem v roce 1983, pak jsem ještě strávil půl roku na stáži v Paříži a pak rok na vojně. Moje první zaměstnání, to bylo Družstvo pomoci stavebníkům, DRUPOS. Ale nějaké výsledky mé práce nebyly valné, nebyly moc vidět.

A co bylo to první, čím jste začal být na veřejnosti vidět? Architektura, nebo spíš herectví?

Člověk se známým stává spíš jako herec, to je tak ve společnosti dáno. Věci pomíjivé jsou víc žádány než to, co zůstává. Ale počátky byly

úplně spontánní, v mém životě všechno vznikalo takovou požehnanou náhodou. Když nám bylo 14, řekli jsme si s Milanem Šteindlerem, že pro spolužáky na oslavu nějakých narozenin připravíme divadlo. Já sám jsem do divadla s maminkou chodil hodně, tak jsem o tom Milanovi vyprávěl a on to začal se svým darem komičnosti přehrávat, stejně kvalitně jako byl ten originál. Měli jsme tři vzory, Járu Cimrmana, Vodňanského a Skoumala a pak taky Ctibora Turbu. Ale dost rychle jsme zjistili, že v sobě něco tvůrčího máme, že nemusíme jen kopírovat. Když nás pak z jednoho večírku maminka s babičkou vyhodily, začali jsme hrát už na veřejnosti, na Dobešce.

Vaše architektonická dráha je lidem zrovna tak velmi známá a my bychom s ohledem na téma čísla měli mluvit spíš o tom. Naše téma se nazývá

„přirozenost a umělost“. Umělým světem jsme obklopeni čím dál víc, kde by byla ale nějaká hranice? Co je ještě přirozené, a co už ne? Jak se na to díváte vy?

To je otázka na seminární práci! Já na to neumím odpovědět jednou větou, aniž bych si nekladl tisíc jiných otázek; je to strašně složité. V tom umělém světě jde vlastně o téma odcizení. Odcizíme se třeba tak, když žijeme ve virtuálním světě, bez dotyků. Ale já se věcí dotýkat chci – slovem, rukou... Komunikovat s druhými pořád jen přes obrazovku, to nepřináší štěstí. Určitě nechci být mravoučný, ale úplně tomu způsobu žití nerozumím. Nenaučil jsem se to.

Souhlasil byste s tezí, že přirozené je opravdu jen to, co je bez člověčího zásahu? Vyrostlý strom?

To už ale téměř nenajdeme, ne? Na ten strom stejně padají naše kyselé deště, tak co s tím? Člověk je tu od toho, aby to živé obhospodařoval a jde o to, zda to dělá dobře, nebo špatně. Na druhou stranu – naše planeta toho hodně unese. Žijeme na zmařených osudech našich předků.

Když se tedy budeme držet té architektury, dá se i tam říct, co je přirozené, a co umělé? A je to přirozené správné a umělé nesprávné?

Já bych byl nerad ten, kdo ty hranice vytyčuje. Dříve měl člověk stavební prostředky, které byly opracovány jeho rukou. A těmi prostředky dokázal tvořit dost harmonické věci. Nynější technologie jsou sice tak geniální, že člověk vytváří obrovské hmoty, ale dotek ruky se vytrácí. Dokonalé přístroje udělají téměř kilometrové baráky, jenže na tom kilometru už není to, co bylo v té cihle, které se člověk dotýkal, nebo v tom opracovaném kameni. Takže je tady možnost, že ten prostor bude umělý, že nebude naplněn duchem. Ale když s těmi moderními prostředky zachází opravdový tvůrce, pořád může vzniknout prostředí, které člověka inspiruje. To se ukáže vývojem – co nebude životaschopné, to zanikne.

Zanikne? Ale co ty nové, naprosto nepatříčně čnějící baráky ve staré hezké zástavbě, nebo moderní obrovské domy typu nákupních center, taky ►

převyšující všechno kolem? Ty přece nezaniknou? Investor chce na pozemek nacpat co nejvíc metrů, a otázka je, jak se zachová ten architekt. „Jede“ v tom s ním?

Ano, první otázka je zodpovědnost architekta. On by měl mít svědomí. Měl by tvořit tak, aby se zpětně na to svoje mohl podívat. Neměl by dělat to, co je proti jeho myslí, proti svědomí. A to druhé – je tady zažitý názor, že každý investor je zločinec. To je prosím chybné. Investorům my dnes musíme být vděční! Oni obětují své peníze a riskují, že se jim nevrátí. I když je taky pravda, že se dělají domy o dvě až tři patra větší, protože investor potřebuje o ty tři patra vydělat víc, což je na první pohled vidět. Zároveň už jsou dnes investoři, kteří tohle dělat nechťejí. Takže není prostě jen jeden pohled – takhle je to dobře, takhle je to špatně.

Taky platí, že to staré hezké prostředí nemusí být hezké pro všechny a mělo by být jasné, že to, co nahradí to staré, má být lepší.

Nicméně ta teze, že architekt má být spokojen, když se podívá zpětně na svůj výtvor, ta prostě nemůže bohužel vždycky platit, ne?

Musí se mluvit o konkrétních příkladech. Ale je pravda, že ego architekta existuje. Jsou tací, kteří nesplní požadavek, který se od nich očekává; vezmou peníze a postaví věc, která je prodloužením toho jejich ega. Jenomže přesto se ta stavba může stát podstatnou součástí dějin architektury! A vývoj posune dál. Lidé se obávají, co architekt spolu s investorem vyvedou. Já se ale spíš obávám toho, co společnost architektovi s investorem nepovolí. Chci říct, že v Čechách mi velice chybí odvaha. Lidi vloží daleko víc energie do toho, aby něco nebylo, než aby něco bylo. Na začátku každé větší realizace je ze strany veřejnosti hrozně moc negace, takže odvážná díla nemůžou vzniknout. A stačí přejet hranice do vyspělejší demokracie, která nebyla přerušena bolševismem, a vidíme, že současná architektura je hrdý partner architektury histo-

rické. To mrtvolno, které s sebou někdy stará architektura nese, se může tím novým negovat, protože tak se dodá funkce, kterou nynější společnost potřebuje. Nemůžeme žít jenom v historických kulisách starých romantických městeček. Vždycky to tak bylo – to nové vstupuje direktivně, bouraly se domy, ulice, i celá města, aby současný život mohl vzniknout.

A co kostel? Myslíte, že vzhled kostela může nějak ovlivňovat naši spiritualitu?

Naši spiritualitu může ovlivnit cokoli! Od lavičky po palác. Není nijak dáno, že se to týká jen kostela. Nicméně musím říct, že ve světě, i u nás, vznikají stovky nových kostelů a jsou to úchvatné stavby! Je v nich odvaha a současně i jakási pokora. Působí leckdy lépe než romantizující stavby přelomu 19. a 20. století, což se ale nás evangelíků moc netýká, nás se týkají spíš jistě duchovní elektrárny, co se stavěly pod heslem „pryč od Říma“ ve dvacátých letech; příliš strohé stavby, tak strohé, že už té radostné zvěsti, evangeliu, vůbec nemůžou odpovídat. Barva v kostele byla ve dvacátých

letech zločin! Když jsem já někdy dělal nějaký protestantský prostor, třeba ve sboru v Modřanech, vždycky jsem se snažil, aby ta radost, která je nám dáována otevřenou Boží dlaní, v tom byla znát.

Myslíte, že je dnes něco, čeho by se měl architekt při tvorbě nového kostela vyvarovat?

Tak zaprvé – nikdy neplatí žádná daná koncepce, nikdy neplatí pravidla! Máme před sebou sbor, který se sám svobodně rozhodne, že mu současný stav už nevyhovuje, a zvolí si architekta, kterému důvěřuje. Na druhou stranu chápu, že mohlo být třeba nějaké hnutí, které určitou svoji estetiku mělo. Jednoduchou, účelnou, se kterou si vystačili po několik generací. Typický příklad je židovská komunita třicátých let v Izraeli. Při-

šli třeba ze zdobné Haliče a najednou dokázali žít takhle. Najednou jim stačil bílý prostor, který dokázali naplnit svým tvůrčím duchem bez zbytečných a zatěžujících kudrlinek.

A ještě něco na závěr. Neříkáte si někdy, že toho děláte moc a že byste už pomalu mohl třeba s něčím skončit?

To já si říkám furt! Například na Dobešce už hraju jen jednou za měsíc. Barák sem tam vymyslím, ale zvolna. A je mi vlastně jedno, jestli se potom ten dům opravdu postaví. Největší radost totiž je, když se to vymýšlí. Ale paradoxně, kromě té radosti, že to mám hotové, je v tom najednou jakási prázdnota. Je to něco jako stav po maturitě. Je to prostě hotové a najednou nic...

Jana Plíšková, foto: archiv respondenta

TECHNOLOGIE A TEOLOGIE

Všechno zkoumejte, dobrého se držte

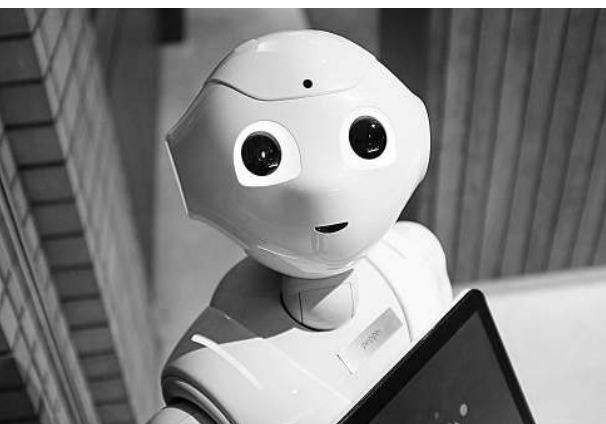
Nové technologie, umělá inteligence a teologie

Nové technologie včetně dnes hojně diskutované umělé inteligence jsou neodmyslitelnou součástí našich životů a pronikají též do sféry náboženství. V nedávné minulosti na tuto skutečnost upozornilo hned několik událostí, které rozpoutaly debatu o možnosti využití robotů pro výkon duchovního povolání či úkolů s ním spojených. V roce 2017 byl k pětistému výročí reformace v Německu naprogramován robot BlessU-2, který žehná věřícím v pěti jazycích. Jeho poslání bylo otevřít diskusi o budoucnosti církve a možnostech využití umělé inteligence v kontextu evangelické církve. V souvislosti s pandemií nemoci covid-19 vytvořil Gabriele Trovato v Polsku robota SanTO, který umí vést s věřícími římskokatolické církve duchovní

rozhovory. V buddhistickém chrámu u japonského Kjóta působí robotický mnich Mindar. Ten recituje Sútru srdce a má za cíl stát se v podstatě nesmrtelnou studnicí mnišské moudrosti. Malý robot Pepper je zase naprogramován k provádění buddhistických pohřebních rituálů. V Indii se vyrábí a prodává robotická ruka, aby prováděla zcela přesným a předepsaným způsobem každodenní rituál uctívání božstva ►

(púdža). Ve Francii zase teprve jedenadvacetiletá studentka a modelka Lior Cole, vycházející z prostředí amerického židovství, vytvořila digitálního rabína, využívajícího nejpokročilejší model jazykové predikce GPT-3. V islámu jsou pak velice populární modlitební mobilní aplikace. A tak bychom mohli pokračovat dál.

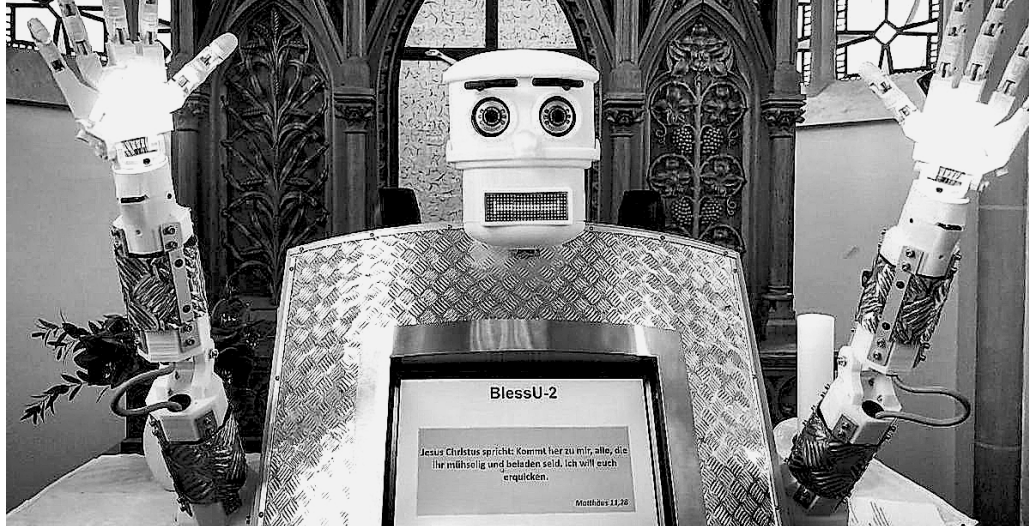
Robot Pepper

Je tedy zřejmé, že nové technologie v interakci s náboženstvím (včetně křesťanství) představují celou řadu nových příležitostí, ale budí také mnoho otázek i kontroverzí. Proto považuji za velmi zajímavé a potřebné podívat se na toto téma také teologickým pohledem. Ve své podstatě jde o holistický přístup k tématu lidské zkušenosti v informační společnosti, přičemž ústřední hypotézou je, že pokročilé technologie a informační systémy proměňují nejen lidskou zkušenost světa či konstrukci lidské identity, ale formují také celá společenská i politická uskupení. V této situaci, při snaze o porozumění proměnám současného světa, představuje teologie cenný úhel pohledu. Myslím, že může být zvlášť užitečná v oblasti analýzy a kritiky technologie samotné i technologického způsobu myšlení. Jde o (znovu) objevování svobodného vztahu člověka k technologiím, tedy o hledání odpovědi na klíčovou otázku: Kdo je člověk tváří v tvář novým technologiím? Teologický pohled na nové technologie nás přivádí k teologické antropologii, tedy k nové interpretaci toho, kdo

je člověk, zrcadlí se v technologiích, které vyvíjí a používá a jak se v tomto kontextu proměňuje jeho vztah k Bohu.

Z pohledu teologické antropologie (ale i fundamentální teologie a teologické hermeneutiky) je ovšem nejzajímavější vývoj tzv. umělé inteligence. Přitom je důležité reflektovat nejen jednotlivé způsoby jejího využití, ale také realitu, kterou vytváří. Již dnes je jasné, že umělá inteligence je technologie, která mění a změní svět. Je to tzv. technologie obecného určení. Podobně jako parní stroj, spalovací motor či elektřina. Proto je potřeba uvažovat o výhodách i rizicích s ní spojených. Je třeba zvážit přínos této technologie i potenciální nebezpečí dříve, než se budeme muset potýkat s následky jejího užívání. Koho by napadlo v době překotné industrializace v 19. století, že o nějakých 100–150 let později bude muset lidstvo řešit zásadní ekologické otázky, spojené se změnou klimatu, za kterou nepochybně stojí právě lidská (zejména průmyslová) činnost uplynulých let? V této souvislosti má rozhodně co říci nejen etika (či teologická etika) umělé inteligence, ale také její hermeneutika a ontologie. Umělou inteligenci nemůžeme hodnotit jen podle její užitečnosti vzhledem k nějakému konkrétnímu problému. Tedy nejen podle technických parametrů ani jen podle jejího potenciálu zvýšit lidskou produktivitu či efektivitu, ale spíše podle toho, jakým způsobem ovlivňuje lidskou svobodu a činnost ve světě. Z teologického pohledu tedy nejde o to nové technologie včetně umělé inteligence nekriticky adorat, ale ani o to je z principu odmítat jako a priori nebezpečné. Spíše jde o vyvážený přístup rozvíjení našeho vztahu k přírodě (Boží stvoření) i k technologii (lidské stvoření). Jinými slovy jde o to osvojit si přístup sv. Pavla, který ve svém 1. listě Tesaloničským píše: „Plamen Ducha nezhášejte, prorockými dary nepohrdejte. Všecko zkoumejte, dobrého se držte, zlého se chraňte v každé podobě.“ (1Te 5,19–22).“

Pro akademickou teologii jsou dále velmi zajímavé otázky spojené s hypotézou tzv. obecné

Robot BlessU2

umělé inteligence. Ty už směřují vyloženě k samotné podstatě náboženské víry i podstatě lidství, a to je pro křesťanskou teologii výzva, kterou nelze minout. Tak například z hlediska teologické antropologie jde o nové definování lidské jedinečnosti a nové porozumění tomu, co znamená být stvořen k Božímu obrazu. Jak přistoupit k otázce lidské jedinečnosti v případě, že umělá inteligence dosáhne lidské úrovně? A co když ji případně i překoná? Máme se tohoto scénáře obávat? Nebo to může být naopak nová příležitost znovu a lépe porozumět tomu, co (či kdo) je člověk? Mohl by inteligentní stroj uvěřit v Boha? Jak by se proměnila lidská zkušenost stvořenosti pod vlivem zkušenosti stvořitele obecné umělé inteligence? Může být stroj schopen autentického osobního vztahu? Lze se na příběh stvoření člověka (inteligentní bytosti) v zahradě Eden dívat jako na příběh o místě, kde Bůh stvořil umělou inteligenci? Byl-li člověk stvořen k Božímu obrazu, je také sám nadán tvořivostí. Co ale činí, když usiluje o vytvoření obecné umělé inteligence? Realizuje tím svůj legitimní tvůrčí potenciál, daný jeho stvořeností? Nebo se snaží zaujmout místo svého Stvořitele tím, že usiluje o totéž, co učinil Bůh při stvoření člověka? A tím není okruh teologických otázek spojených s tématem obecné umělé inteligence zdaleka vyčerpán.

Dlužno říci, že zatím se možnost obecné umělé inteligence jeví spíše jako nespílitelný

sen techno-optimistů. I přes to však také nelze s jistotou tvrdit, že se jeho splnění nikdy nedočká. Ať to celé dopadne jakkoli, mám za to, že již dnes si můžeme díky umělé inteligenci (v podobě, ve které již existuje) nově uvědomit, co nás činí lidmi právě díky tomu, že zjistíme, v čem jsme odlišni od strojů. V minulosti se někteří teologové, inspirovaní Aristotelovou filosofií, domnívali, že racionalita je to, co lidem umožňuje být „jako Bůh“. Zároveň to bylo také jednoznačné kritérium pro odlišení člověka od zvířete. Ale i když jsme rozhodně rozumovější bytosti než zvířata, umělá inteligence nám dnes ukazuje, že nejsme výlučně racionální. A právě díky tomu jsme schopni vstupovat do autentických vztahů. Není to tedy rozum, ale spíše tajemná lidská „nerozumnost“, která nám umožňuje být jako Bůh. Dokonalost vždy racionální umělé inteligence nám může umožnit nové pochopení lidské nedokonalosti či omezenosti, a skrze láskyplné, autentické, osobní vztahy kultivovat „to Boží v nás“. V teologickém slova smyslu jsou tak lidská omezení stejně důležitá jako lidské schopnosti. Upamatovávají nás totiž na skutečnost, že zranitelní lidé v sobě nesou obraz zranitelného Boha.

František Štěch, foto: pexels.com, welt.de

Autor působí jako vedoucí výzkumné skupiny pro teologii a současnou kulturu na ETF UK a vyučující Ekumenického institutu tamtéž.

Od kultu ke kultuře a zase zpátky

Církve mají vytvářet otevřený kulturní prostor

Existují dvě slova, dva pojmy, které spolu úzce souvisí – kult a kultura. Zatímco v prvním případě jde o vztah mezi člověkem a *numen* a v širším slova smyslu o péči o duši, jde v případě druhém o budování a zušlechťování prostoru, který obvykle nazýváme domovem.

Sledovat dějiny kultu různých náboženských systémů je leckdy dobrodružnější než divadelní drama nebo film. Budeme-li stát před athénskou Akropolí, před bazilikou svatého Petra v Římě, u jeruzalémské Zdi nářků nebo na úpatí Machu Picchu, možná nás v té dojmavé kráse už ani nenapadne, že dávno předtím, než se vůbec objevila první sakrální architektura, odehrávalo se kultické dění venku, v přírodě, na posvátných místech, v posvátných hájích a v symbolicky ohrazených okresech. To, čemu říkáme kostel, kaple nebo chrám, to všechno je z hlediska dějin vlastně nedávné a moderní. S potřebou stavět domy pro kultické slavení, rituály a ceremonie se zrodila i fantastická šíře možností, jak to které místo postavit a vyzdobit tak, aby se dotýkalo alespoň okrajů prvního nebe. To nejlepší, co člověk mohl vymyslet, vyrobit a pořídit, aby si tím naklonil bohy nebo Boha na svoji stranu, bylo také vymyšleno, vyrobeno a pořízeno. Dům setkávání, modlitby a oběti se tak za relativně krátkou dobu oddělil od staveb, které obýváme a používáme v našem všedním životě. Kult se z oltářů v olivových hájích, z místa zalitého sluncem a vůní vína přesunul do hloubi staveb. A s ním se za tyto zdi občas – na naléhání člověka – přestěhoval i sám Bůh.

Nejen etymologická, ale tajemná souvislost mezi kultem a kulturou, a tedy i uměním, pomáhá lidem, kteří si udržují od náboženských věcí a církví odstup, porozumět, co pro křesťany dnešní doby kultické anebo liturgické slavení vlastně znamená. Kultura je přece také

svým způsobem oslava a radost. Také proto je řadě hledajících lidí srozumitelné, kde, jak, proč a jakými způsoby křesťané Pána Ježíše vyznávají, velebí, klaní se mu, oslavují ho, prosí a setkávají se s ním. Zdá se dokonce, že ti, kteří kolem tohoto tajemství tiše našlapují, ale nemají zatím odvahu překročit práh kostelů, zvláštním způsobem tuší nebo vědí, co velkého se může v kultovních obřadech církve odehrávat. Pěkně to kdysi vyjádřil Dietrich Bonhoeffer, když řekl: „Sám sebe se často ptám, jak to, že mě křesťanský instinkt vede spíš k lidem nenáboženským než k náboženským.“ A hned dodal: „Zatímco se před věřícími ostýchám vyslovit Boží jméno, před nevěřícími je mohu občas vyslovit klidně, tak jako by to byla běžná záležitost.“

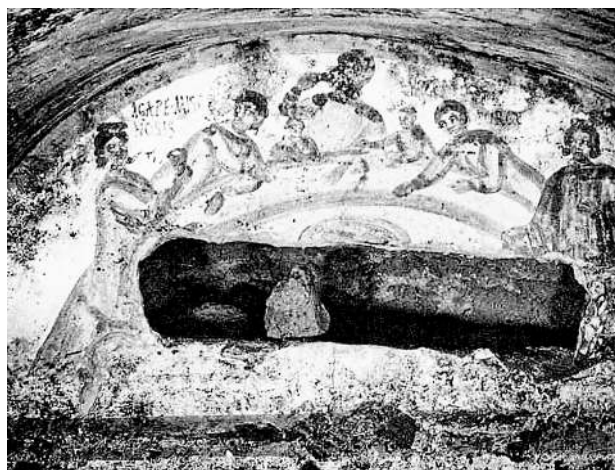
Frans Hogenberg: Kalvinisté ničí výzdobu chrámu Matky Boží v Antverpách (1566)

Ztratit citlivost pro to, co je jádro křesťanského shromažďování a slavení, není zdaleka tak složité, jak by se mohlo zdát. Poměrně snadné bylo také transformovat domácí setkávání křesťanů rané církve do obrovských

chrámů a chlácholit se vědomím, že všechen ten ohromný prostor, mramor, zlato a drahé kameny jsou pro Ježíše, jeho Otce a Ducha svatého nějakým způsobem důležité. Zachovat si radost objevitelů a dětí, které se umí trvale těšit z maličkostí a dokolečka opakovaných příběhů, je jeden z největších Božích darů. Lidé, kteří se snaží a namáhají rozvíjet to, čemu se možná až trochu obecně říká kultura, a předně ti, kteří jsou otevření jazyku umění, nebudou nikdy chodit kolem kostelů, chrámů a božích muk neteční, jako by zrovna minuli benzínovou pumpu nebo hospodu. Od lidí bohatého vnitřního života, kteří ještě nedospěli k víře, ale už stojí na jejím prahu, se my, křesťané, máme vždy co učit. Co třeba?

Že kultické slavení není možné bez vnitřní svobody, bez lásky k sobě samému, bez lásky k druhému a bez lásky k Bohu. Že předpokládá, abychom byli smířeni sami se sebou a s druhými. Že při něm nesmí chybět ani fantazie či obraznost, veselí ani barvy, umění, zpěv či hudba. Že přece nejde o pohřební procesí, ale o slyšení slov života a naděje. Že by se nemělo vymykat zvyklostem dané doby a snažit se napodobovat baroko. Že by mělo být civilní, a přece slavnostní. Že by mělo vycházet ze svobody Božích dětí a zrcadlit to, kým každý z nás kdesi v hloubi je. Znali to již lidé doby starozákonní, znal to Ježíš a jeho učedníci a známe to i my. To občasná pokušení postavit vedle kultu, skrze něž oslavujeme živého Boha, kult jiný, skrz naskrz neduchovní a ve výsledku zraňující a navíc také komický – kult osobnosti, kult věčného mládí, kult těla, kult moci, kult bohatství, kult vědy, kult uzavřené komunity, kult vědoucích, kult směsice náboženských a filosofických představ, kult motivačních citátů, kult člověka, kult světa sociálních sítí. Nemyslím si, že jsme na tom o mnoho hůř než lidé před mnoha tisíci lety. Stačí si číst Koheleta nebo knihu Přísloví, abychom viděli, že člověk byl, řečeno se spisovatelem Maxem Picardem, na útěku před Bohem tak nějak pořád. Ten paralelní kult, nad nímž by se měl člověk zamyslet, začíná podle mého

tam, kde ho i sebelépe míněné věci odvádějí od Boha a od lásky. Otročení těmto pseudokultům může někdy vést až k sebezničení. Obvykle se ale člověk dá zasáhnout Boží milostí, aby dříve nebo později poznal, že tudy cesta nevede. Hrozilo by mu to, o čem psal česko-římský teolog Vladimír Boublík, totiž že jediná bytost, která si umí sama přivodit peklo, je člověk.

*Nástěnná malba hostiny agapé/eucharistie
v římských katakombách (4. stol.)*

Pokud má člověk domov, žije ve vztazích, má rád ten kousek země, který mu byl dán k opatrování, a pokud se v životě dívá do budoucnosti, a ne do minulosti, ví, že všechny tyto skutečnosti si zaslouží péči. A že taková péče je v jádru to, čemu říkáme – kultura. Lidem, kteří se věnují správě a péči o věci, které jsou krásné, hodnotné, užitečné pro jednotlivce i pro celek, lidem, jimž je dáno si sáhnout do kapsy Boží milosti a svobodně tvořit, lidem, kteří si váží tradice a díla předků, cizích kultur a sousedů a umění a literatury a služby církvi, které jdou v Božích stopách, nebude nikdy cizí křesťanská podoba vyznávání, a tedy kult, liturgie a slavení.

Proto je důležité, aby teologové promýšleli principy a východiska teologie kultury. Proto je nutné, aby církve pomáhaly tvořit otevřený kulturní prostor, ukotvený v dialogu a rámovaný spravedlností, úctou a milosrdenstvím vůči ►

všem, kteří tento svět obývají. Čím pestřejší je kulturní život, čím více se kultura dává obohacovat zvnějšku, čím více kreativity a inovací podporuje, tím zdravější prostor vytváří. A v takovém místě pak mohou k užítku všech působit křesťanské církve, jejichž kultické slavení nemá být

z principu uzavřené a soukromé, nýbrž otevřené všem. Nikdy totiž nevíme, koho Bůh k víře včera povolal a kdo se, třeba už za pár měsíců nebo let, stane při bohoslužbách zvěstovatelem Božího slova a vysluhovatelem svátostí.

Zdeněk A. Eminger, foto: wikipedia.com

DOBA ONLAJNOVÁ

Co virtuál dal a vzal

Bilance církve z období covidových omezení

Virové pronásledování přesunulo život církve do katakomb jedniček a nul virtuálního světa. Podobně jako v dobách pronásledování před rokem 313, tak se i v covidové zkratce střídala období tvrdých restrikcí a uvolnění. Příjemné to nebylo, ale jako cokoliv jiného, tak i toto napomohlo k dobrému těm, kdo milují Boha.

Nyní jsme už vylezli z katakomb farních kancelářů, zavřených kostelů a sborových místností, odkud jsme vysílali lidská slova ve snaze tlumočit dál světu evangelium. Zkusme tedy aspoň trochu reflektovat, co jsme se naučili. Co bylo jiné? Jaké byly silné a slabé stránky života v online prostoru? Co jsme mohli začít dělat nově a bylo to fajn? Co se ukázalo jako nebezpečí? Prostě to, čemu se říká SWOT analýza. *Strengths, Weaknesses, Opportunities a Threats* – silné stránky, slabé stránky, příležitosti a hrozby.

S(trengths) – silné stránky

„Pracovní tým“ – asi bych tohle podtrhl jako společného jmenovatele té nejsilnější stránky online života církve. Chtě nechtě se faráři, členové staršovstev i běžní účastníci sborového života seznamovali se všemi těmi „Teamsy“, „Zoomy“, „Meety“, „JitSii“..., zřizovali si účty

na Skype, Facebooku, TikToku, instalovali WhatsApp... Dnes tvoří součást běžné každodenní praxe mnohých staršovstev a dalších sborových pracovních týmů. Schůze, jednání, zápisy. Sdílené dokumenty, přístupné na internetu odkudkoliv. Setkání, která se technicky připraví za pár minut a odpadá nutnost sjíždět se ze všech stran. Operativnost online setkání časem zřetelně převážila nad negativy, ke kterým se ještě dostanu. Zatím „silné stránky“ a právě ta zmíněná operativnost a rychlost už nechá online setkání asi natrvalo jako součást života většiny církevních grémií. Pro mne asi nejzřetelnější zkušenost bylo, že se lidé zdaleka tak nerozkecají jako při setkání na živo. Jistě – i to může být slabina, ale ve většině případů jsem to vnímal jako velký zisk.

Online-kostel v podobě chatovací místnosti nabízel prostor k přemýšlení a rozhovorům

mnohdy překvapivě hlubokým, které stály a padaly s tím, že si člověk opravdu pečlivě rozmyslí, co napíše.

To se ukázalo jako neskutečně pozitivní v pastoraci. Chápu, že se mnohým zjeví všechny chlupy na těle. Ale s řadou „liduplachých“ lidí jsem se seznámil právě v písemném on-linu. Víím, že naživo bych se s nimi nesetkal vůbec. A ejhle – stačilo si rok nebo dva psát a oni začali opatrně vystrkovat hlavy ze svých ulit. S některými jsem se časem potkal i naživo.

Také u „misie“ se dost možná leckdo zhrozí, jak něco takového můžeme přenést do virtuálu. Jenže i ten virtuální svět je dnes již nedílná součást stvoření, a tak i tam má znít evangelium. Snadno je kritizovat pro zkratky, zjednodušení, klipovitost... Ale připadá mi to jako hduat nad tím, že misionáři Jednoty bratrské používali v Grónsku piktogramy a z beránka Božího udělali „tuleně“. Buď budeme mluvit mateřštinou těch na druhé straně drátů, nebo nám nebudou rozumět vůbec.

W(eaknesses) – slabiny

Jen na okraj cosi, co mnozí interpretovali jako přednost, ale chyba lávky. Ne – skutečně to není „lákavější pro ty mladý“. Pro současnou mladou generaci je v lepším případě samozřejmost, že si cosi najdou na podcastu. Církev v on-linu není zajímavější, to jen dohonila svoje resty. V horším případě si pak děti a mládež zařadí kostel po bok on-line výuky, kterou mají od pondělí do pátku ve škole – no a teď jim někdo cpe powerpointovou prezentaci i v kostele. Po povinné nudě je někdo cpe do nudy, kdy se musí ještě tvářit, že je to dobrovolné a že je to baví.

Samozřejmost používání těchto technologií mladými ukazuje k největší slabině – snadno zapomeneme na ty starší. Na ty, pro které je SMS na hranici technických možností. Trošku ta doba přispěla ke komunikaci napříč generacemi, když vnuci instalovali babyčce skype, ale ve většině případů se zde ukázalo, jak důležitá je sborová křesťanská služba, která donese kázání vytištěné na papíru.

Právě tak prakticky vypadly ty nejmenší děti. E-mailem posílané přípravy pro domácí provedení nedělní školy byly prostě jen další škola. Na dětech jsem viděl největší „hlad po společenství“ a ta krátká období uvolňování epidemických opatření byla naplněna setkáváním a výlety zase šťastných a rozesmátých dětí. A také nešťastných, když je z těchto setkání odřízla karanténa a sebelépe promyšlená hybridní forma setkání nějaké to společné běhání po louce nahradit nedokáže.

Komunikace přes počítač nemá intimitu osobního rozhovoru. Častěji docházelo k nepochopení. Zvláště v písemné komunikaci se pisatelé až velmi pozdě naučili používat emotikony („smajlíky“), aby vyjádřili, že něco myslí jako vtip. Diskusní skupiny a Facebook jen vzácně posloužily k vyjasnění postoje, většinou si tam diskutující jen přišli potvrzovat svoje názory a (namnoze zdánlivá!) anonymita pak dávala sílu k verbální agresi a ještě tvrdšímu vyhrocování postojů.

Nepotvrdily se obavy, že se lidé do kostelů už nevrátí. Jasná většina je zpět, ale určité zpoždění vnímám hlavně na biblických hodinách. Zřetelně vepsí šel v době výhradně virtuální svátostný život. Různé varianty „večeře Páně na dálku“ se sice objevily, ale byly tak zřetelně náhražkou standardního vysluhování, že neočekávám žádnou touhu pokračovat tak i nadále. ►

O(pportunities) – příležitosti

Ve chvíli, kdy se církev rozhodla do on-line prostoru vstoupit, otevřely se před ní úplně nové možnosti. Diskuse na Facebooku či pod články internetových deníků zcela očividně nikdy nevedly k přesvědčení oponenta. Byly však sledovány desítkami čtenářů, kteří sice do diskuse nevstoupili, ale na diskusi si svoje postoje ujasňovali. Většinu „předem ztracených“ diskusí jsem vedl právě s vědomím těchto skutečných hledačů, kteří si kladli podobné otázky jako můj oponent, jen neměli odvahu je říct. Moje odpovědi byly nakonec určeny jim a oni to přijali. Viděl jsem svoje odpovědi, okopírované do jiných diskusí, ozývali se v soukromých zprávách.

Naše církev skvěle zareagovala v oblasti podcastů. Hudba, zamyšlení, načítané knihy... Evangelický Soundcloud je něco, na co můžeme být právem pyšní. Načtený Nico ter Linden, Evangelický kalendář, Komenský, dramatizovaná Parabile, písně, doprovody k EZ... To je bonanza, ze které se dá čerpat evangelické zlato ještě roky.

Samostatnou kapitolou jsou přímé přenosy (a tím i záznamy) bohoslužeb. Byly to možná desítky kolegů, se kterými jsem přenos bohoslužeb řešil, protože když člověk nedbá příliš na kvalitu (hlavní je přenos zvuku a jen nápo-mocný je obraz), tak stačí jen mobil připojený na internet. Je pravda, že i proto zpočátku kvantita zřetelně převážila nad kvalitou. Tato fáze ale byla dost rychle překonána, a jak sleduji současné přenosy, řekl bych, že už se není za co stydět.

Uvěznění doma, když jediná možnost byla zapnout si ve stejnou chvíli počítač, přineslo impulzy pro prožívání neviditelného těla církve, které jde přes hranice prostoru. Prožitek odloučenosti od hmatatelného společenství – to všechno byly motivy, které se daly zhodnotit v kázání i dalších sborových aktivitách. Vznikly třeba pobohoslužebné virtuální kavárny, mám před očima přátelské rozhovory těch, kteří se

zapsali na pořadník a v kostele byli naživo, s těmi, kteří zůstali doma a byli on-line. Ještě hodinu po skončení bohoslužeb běželo JitSi a lidé si povídali.

T(hreats) – hrozby

Postupně však na světlo vylézala i rizika. Na prvním místě již zmiňované opomenutí lidí bez techniky. Diakonické aktivity sboru byly omezeny na minimum, což opět ohrozilo ty nejzranitelnější.

Objevil se fenomén „odborníků na bohoslužby“, kteří se mi pochlubili, že během neděle stihli tři kázání. Jenže na žádných bohoslužbách nebyli od začátku až do konce a ztráceli vnímavost pro hodnotu společenství. Stali se z nich čistí konzumenti církevní nabídky, tedy v praxi kázání, kteří už ale třeba nebyli ochotni obětovat svůj čas a energii do budování společenství. Navíc konzumenti nesoustředění, protože v kostele nelze při dlouhé písni jít do kuchyně otočit v troubě kuře, ale doma ano.

Kapitolou pro sebe samu se staly hromadně rozesílané e-maily s nejrůznějšími poplašnými zprávami. Na jednu stranu jsem byl vděčný za důvěru, se kterou mě členové sboru informovali o tisícovkách muslimů vystupujících v Chebu, čipech v nose po testování na covid, infikované jehly se přemístily ze sedaček MHD do pistolí u čerpacích stanic. Znovu a znovu jsem musel vysvětlovat pojmy jako „HOAX“, „SPAM“, dezinformace, konspirační teorie... Na stranu druhou mě děsí, kolik z těch informací se mi nepodařilo uvádět na pravou míru a jak moc potřebuje naše společnost učit se s informacemi dobře zacházet.

Čím jsem začal, tím skončím. Apoštol má pravdu – i covidové zlo církvi nakonec musí posloužit k dobrému. Pozitiva podle mě výrazně převažují a zkušenost nás naučila vnímat meze, které on-line komunikace má. Tak s Jóbem říkám: „Hospodin dal, Hospodin vzal; jméno Hospodinovo buď požehnáno.“

Jaroslav Pechar, foto: Benfoto

OTÁZKA NA TĚLO

OTÁZKA NA TĚLO

Co vám dávají, a co berou nové technologie?

Umožňují mi komunikovat, učit se, ptát se svých dětí, poznávat limity, žasnout i říkat ne. Nic mi neberou. Leda bych jim to sám dal.

Jakub Keller, farář v Horní Čermné

Moderní technologie, hlavně ty informační, mi dávají třeba možnost kdekoli kľofat do počítače a poslouchat přitom hudbu z tisíce alb. Možnost být pořád online a mít všechno u nosu. Povinnost být pořád k mání. Schopnost setkat se s lidmi z celého světa i během pandemie (a pozorovat při tom setkávání barevná kolečka na monitoru). Spoustu mi toho dávají, neberou nic. Jenom člověka čím dál víc utloukají tou spoustou.

Matouš Jaluška, literární vědec a výpomocný kazatel

Dávají mi svobodu pracovat z jakéhokoli koutu světa a možnost bavit se s lidmi, ať už žijí kdekoli. Nikdy jsem moc nepřemýšlela o tom, jestli mi technologie něco berou. Spíš si myslím, že bychom se měli jako společnost bavit o tom, jak technologie používáme. Lidstvo už si jednou něco vymyslelo, tak se to musí naučit správně využívat.

Emá Pospíšilová, předsedkyně celocírkevního odboru mládeže

Nové technologie, zvláště sociální sítě, mi umožňují být ve stálém kontaktu s mnoha přáteli po celém světě. Někdy mám pocit, že jsem si blíží s lidmi, s kterými si píšu online a jsme od sebe tisíce kilometrů, než s někým, kdo bydlí o tři ulice dál, ale na sítích se nebavíme. A v tom je i ta

past. Zaprvé mám velký problém uhlídat si čas, který v tomto virtuálním světě trávím, byť třeba přínosně a produktivně. A pak se musím hodně snažit, aby mi nekorodovaly ty vztahy „analogové“, tedy ty bez telefonu v ruce.

Petr Jan Vinš, generální sekretář Ekumenické rady církví v ČR

Díky svému telefonu jsem pořád on-line. Non-stop připojení k bezendné studnici informací a zábavy. Nikdy nebloudím. Vždycky vím, jaké bude počasí, kde je nejbližší kavárna, kolik mám na účtu, kdy mám schůzku a co je nového. Kdykoliv si můžu pustit hudbu, zajímavý podcast, nový seriál na Netflixu, prohlédnout fotky x let zpátky, spojit se s kamarády z druhého konce světa. Kde je problém? Můj telefon mi každý týden hlásí, kolik času strávím u jeho obrazovky. Je to cca šest hodin denně! Šest hodin, kdy místo žití v přítomnosti a používání vlastní hlavy moji mysl okupuje virtuální realita modře svítícího displeje.

Ivana Dingová, vedoucí komunikace a fundraisingu SHRS Diakonie ČCE

ARo

SYNODNÍ RADA

Ze zasedání synodní rady 26. 4. a 10. 5. vybíráme:

Lidé

- SR potvrdila volbu farářů – Martina Horáka ve sboru v Brně II, Štěpána Hájka ve sboru v Brně-Husovicích, Martina Zikmunda ve sborech v Karlových Varech a v Chodově, Pavla Klimeše ve sboru v Českých Budějovicích, Jany Gruberové ve sboru v Dambořicích, Alžběty Hatajové ve sboru v Sázavě, Anny Lavické ve sboru v Chrudimi, Filipa Boháče ve sboru v Třebíči, Lubomíra Červenky ve sboru v Hodslavicích, Miroslava Erdingera ve sboru v Mělníku, Pavla Freitingera ve sboru ve Velké Lhotě, Štěpána Marosze ve sboru v Hošťálkově, Daniela Matouše ve sboru ve Sloupnici, Petra Melmuka ve sboru v Telči, Jana Plecháčka ve sboru v Heřmanově Městci a Davida Šorma ve sboru v Horní Krupě.
- SR obnovila způsobilost Otakara Mikoláše k ordinované službě faráře ČCE.
- SR jmenovala Richarda Vlasáka jako člena pracovní skupiny pro oživení památky Jednoty bratrské v Domku na sboru v Kunvaldu.
- SR jmenovala Jana Matějku, Davida Kuboně, Petra Knappa, Petra Štulce a Jiřího Schneidera členy komise pro výběr správců investičních fondů, jejímž úkolem je příprava výběrového řízení v souladu s parametry a harmonogramem, navrženými květnovému zasedání synodu ČCE.

- SR pověřila Joela Rumla dobrovolnou službou v rámci Vězeňské duchovenské péče ve vazební věznici Praha-Pankrác a vyslala Petra Hašku a Františka Hrušku ke kaplanské službě v Armádě ČR.
- SR jmenovala Tabitu Landovou novou členkou komise pro zkoušení uchazečů o službu výpomocných kazatelů a přijala rezignaci Ewy Jelinek na členství v této komisi.
- SR jmenovala Zdeňka Turka členem komise pro přípravu na rozhovor s lidmi z LGBTQ+ komunity a přijala rezignaci Pavla Pokorného na členství v této komisi.
- SR povolala Elišku Tůmovou za katechetku sboru v Brně II.

Pomoc Ukrajině

- SR souhlasila s tím, že z původně schváleného příspěvku pro adaptační skupiny středoškoláků z Ukrajiny, organizované Evangelickou akademií (EA), budou EA Praha a Bratrská škola čerpat jen po 40 000 Kč pro každou ze škol. Částka je určena na zajištění provozních nákladů jazykových kurzů.
- SR souhlasila s možností využití finančních prostředků fondu nepovinných sbírek pro cizí účely k předfinancování, případně vlastnímu financování záměrů farních sborů, spočívajících v drobných stavebně-rekonstrukčních pracích pro účely ubytování uprchlíků z Ukrajiny.

Aktivita

- SR se setkala s výborem Spolku evangelických kazatelů. Tématem setkání byl rozhovor nad klíčovými oblastmi

spolupráce a prioritami v příštím období, informace o přípravě farářského kurzu v lednu 2023, společný postup v prevenci proti zneužívání v církvi, absolventský profil studentů evangelické teologie, platy a odměny farářů nebo otázka příspěvků na bydlení.

- SR se setkala s Celocírkevním odborem mládeže (COM). Tématem setkání byla budoucí podoba spolupráce SR a COM – potřeby a vzájemná očekávání, postavení mládeže v církvi. Bylo dohodnuto, že SR, COM a ÚCK ustaví pracovní skupinu, aby na základě proběhlé diskuse připravila společný návrh priorit a cílů práce s mládeží.
- SR se podrobně zabývala podobou celocírkevního kurzu pro výpomocné kazatele.
- SR se zabývala zprávami z jednání seniorátních výborů a z vizitací sborů seniorátními výbory.
- SR se zabývala přípravou semináře „Pestrost, jinakost, předsudky a strachy“, který se konal ve čtvrtek 28. dubna 2022 v prostorách Senátu Parlamentu ČR. Jeho součástí byla také reflexe a vyhodnocení esejistické literární soutěže studentů středních škol.
- SR stanovila příspěvek na opravu a údržbu církevního majetku pro rok 2022 ve výši 1 044 700 Kč. Prostředky jsou vypláceny ze snižujícího se státního příspěvku na činnost církví a jsou jedním z příjmů Jeronýmovy jednoty.
- SR vzala na vědomí zápis z pravidelného jednání investičního výboru SR, spojeného s jednáním správní rady Investičního fondu ČCE(A) a správní rady Investičního fondu ČCE(B).
- SR vzala na vědomí zápis z jednání poradního odboru pro církevní zpěv a přijala podněty zejména pro další

práci s novým evangelickým zpěvníkem (hudební vzdělávání ve sborech, propagace díla, systematický sběr a oprava tiskových chyb).

- SR schválila řádnou účetní závěrku společnosti ČCE (B) investiční fond s proměnným základním kapitálem, a. s. za rok 2021 a výroční zprávu za rok 2021. Dále schválila převedení zisku Podfondu ČCE (B) za účetní rok 2021 ve výši 13 478 123,35 Kč do nerozděleného zisku z předchozích období.
- SR souhlasila s vyhlášením výběrového řízení (VŘ) k hledání nového nájemce ubytovacích prostor 4.–7. NP přední budovy Husova domu (Jungmannova 9, Praha 1).
- SR souhlasila, aby se ČCE stala hlavním partnerem Postní akce Evangelické luterské církve v Bavorsku v roce 2023.
- SR souhlasila se spolupřátáním semináře „Být křesťanem v sekulární společnosti“ na valném shromáždění Světové rady církví, které se bude konat od 31. srpna do 8. září 2022 v německém Karlsruhe.
- SR souhlasila se záměrem prodeje nemovitostí ve Valašském Meziříčí, které jsou v majetku Diakonie ČCE. Udělení souhlasu SR je nutný předpoklad dalšího možného nakládání s nemovitostmi (podle ŘDP čl. 21 odst. 5 písm. c) po projednání na synodu.
- SR se zabývala podněty z jednání Řídícího výboru Ekumenické rady církví, zejména podobou televizních pořadů Modlitba za domov a Novoroční ekumenická slavnost (nově: Novoroční ekumenická bohoslužba).
- SR se dále věnovala přípravě jednání 4. zasedání 35. synodu ČCE (19. – 21. května 2022 ve Svitavách).

Hof

POBYTY

Léto 2022 s Českobratrskou církví evangelickou

Srdečně vás zveme na rodinné pobyty do Tábora J. A. Komenského v Bělči nad Orlicí.

Pobyty zahrnují bohatý program a zároveň prostor pro rodinnou rekreaci a odpočinek. V táboře si lze vypůjčit lodičky i kola. Okolí je krásné, je zde mnoho příležitostí k výletům, ale také ke klidným vycházkám v okolních lesích. V následujících termínech nabízíme tuto ubytovací kapacitu:

16. 7. – 23. 7. – rodinný pobyt vedou Lukáš a Olga Klímovi – ještě máme několik volných pokojů v hlavní budově

23. 7. – 30. 7. – rodinný pobyt v malém táboře vede Hana Ducho – nabízíme poslední chatičku

23. 7. – 30. 7. – rodinný pobyt s předškolními a školními dětmi ve velkém táboře vede Romana Čunderlíková – nabízíme volné chatičky

30. 7. – 6. 8. – Církev živě – vedou Radim Žárský a Jana Horáková – nabízíme možnost ubytovat se v celém areálu tábora Bližší informace o pobytech a možnost přihlašovat se na: prihlasky.e-cirkev.cz/leto

Oddělení výchovy a vzdělávání
ÚCK e-mail: vychova@e-cirkev.cz,
tel.: +420 224 999 233

PUBLIKACE

Dvakrát měř, jednou řež k dispozici v e-shopu

Vyšlo aktualizované vydání konfirmační příručky *Dvakrát měř, jednou řež*, jejímiž autory jsou David Balcar, Petr Gallus, Lydie Férová a Zdeněk Šorm.

Objednávat lze prostřednictvím církevního eshopu na eshop.e-cirkev.cz, cena jednoho kusu je 350 Kč.

OZNÁMENÍ

Hledám práci

Hledám přivýdělek s pracovní dobou 1–2× týdně u tolerantních a přátelsky naladěných lidí – doma nebo na faře. Oblast: Praha nebo nejbližší okolí. Nejlépe asi úklid, ale může to být i jiná práce (např. malování s dítětem nebo předčítání). Mám určitá zdravotní omezení, takže se těžko vejdu do běžných požadavků, proto hledám zde. Je mi 51 let, mám častý ID. Moc děkuji za případný kontakt!

Klára Smetanová

KAZATELSKÁ MÍSTA

Střešovice hledají faráře

Farní sbor v Praze-Střešovicích hledá faráře. Kontaktní osobou je kurátorka sboru Alena Gottwald, telefon: 602 336 315, mail: Alena.Gottwald@g-in.cz.

SBÍRKA

Sudické škole schází vybrat ještě polovina potřebné částky

Pro příští školní rok, 2022/23, připravuje evangelický sbor v Boskovicích otevření mateřské a základní školy v Sudicích. V plánu je otevřít jednu třídu mateřské školy a jednu třídu základní školy pro první dva ročníky. Postupně by měla škola zahrnovat mateřskou školu, družinu a malotřídní školu pro první stupeň. Sudická škola bude sídlit v budově bývalé evangelické školy, která poslední

desetiletí sloužila jako místo pro nedělní bohoslužby a sociální bydlení.

Sudická škola bude církevní, jejím zřizovatelem je Českobratrská církev evangelická, avšak otevřena bude všem, bez rozdílu náboženského přesvědčení. Před otevřením ale budova musí projít rozsáhlou a finančně náročnou rekonstrukcí. Právě proto iniciátoři nové školy zahájili sbírku, v níž cílí na částku 800 000 Kč. Zatím se jim podařilo vybrat necelou polovinu.

Příspěv je možné až do konce června prostřednictvím QR kódu níže anebo přímo na webu donio.cz/sudicka-skola, a to libovolnou částkou.

ETF

Děkan ETF byl slavnostně uveden do úřadu

V úterý 31. května se ve Vlasteneckém sále budovy pražského Karolina konala slavnostní inaugurace nového děkana Evangelické teologické fakulty UK Jana Roskovce. Pověření převzal z rukou rektorky univerzity Mileny Králíčkové. Jan Roskovec byl akademickou obcí zvolen letos v únoru. Ve volbě byl jediným kandidátem. Fakultu povede po následující čtyři roky, tedy do r. 2026.

KULTURA

Letní slavnosti staré hudby se letos inspirují krásou přírody

Podtitul letošního ročníku Letních slavností staré hudby, který se uskuteční od 19. července do 4. srpna, je NATURA. Program v objevené dramaturgii nabídne široké spektrum hudebních forem, při jejichž komponování se autoři v průběhu několika staletí nechali inspirovat zvuky zvířat, zahradami, květinami, živly, krajinou, přírodními božstvy a dalšími mytologickými bytostmi, s přírodou neodmyslitelně spjatými.

Festival zahájí vlámský vokální soubor Dionysos Now!, který vzdá poctu Adrianu Willaertovi, jedné z nejvýraznějších skladatelských osobností 16. století.

Dva mistři cembala Aapo Häkkinen (Finsko) a Marcos Magalhães (Portugalsko) se zaměří na hudební imitace ze světa zvířat a žvlů a další zvukomalebné prvky, oblíbené mezi skladateli 17. a 18. století. Německou sopranistku Annu-Lenu Elbert doprovodí trojice vynikajících instrumentalistek v programu věnovaném přírodním inspiracím v díle Georga Philippa Telemanna a Georga Friedricha Händela. Různým podobám vodního živlu se pak bude věnovat koncert německo-jihoamerického souboru Los Temperamentos.

Vstupenky je možné rezervovat i zakoupit online na www.letnislavnosti.cz, kde jsou také podrobnější informace o festivalovém programu.

Není sjezd jako sjezd

aneb jak nám anonymní alkoholici vyfoukli doménu

Přípravy Sjezdu (nejen) evangelické mládeže 2022 jsou v plném proudu. Organizační skupinka se schází, úkolů přibývá a setkání se pomalu, ale jistě rysuje. Jedním z úkolů byla distribuce plakátů do jednotlivých sborů. Nejjednodušším (a před covidem i osvědčeným) způsobem bylo využití 35. zasedání synodu, které se v polovině května konalo ve Svitavách. Rozdat na místě zástupcům seniorátů obálku s plakáty a doufat, že si je například na pastoračkách předají s ostatními, vypadá jako dobrý plán. Na papíře. Znamená to ovšem mít připravený plakát, na něm jména hostů, názvy kapel, doprovodný program nebo třeba odkaz na webové stránky, to vše v poměrně velkém předstihu. A víte, jak to chodí. Něco do toho vleze, tohle se posune, tamto se zase odloží a čas mezitím neúprosne běží. Na začátku května jsem se tedy rozhodl, že je nejvyšší čas zaregistrovat doménu. Analogicky k předchozím několika sjezdům se nabízela adresa www.sjezd2022.cz. Jenže ouha. Doména je zaregistrována.

Prvotní zklamání přemohla zvědavost. Kdo si registruje doménu sjezd2022? Budou se snad konat nějaké veledůležité závody ve sjezdovém lyžování? Chvátal jsem se podívat a nevěřil jsem svým očím! Na adrese, kde jsem si ještě před chvílí představoval evangelické povídání o sjezdu v Ostravě, je přihlašovací formulář na celostátní setkání anonymních alkoholiků, které se bude konat v polovině června v pražském hotelu Krystal.

Po podrobnějším zkoumání jsem došel k závěru, že se nejedná o něčí nejspný žert. Anonymní alkoholici se opravdu v červnu sejdou a opravdu byli při registraci naší společné vysněné domény rychlejší. Nedá se tedy nic dělat. Pro letošní sjezd nám bude muset stačit kratší varianta www.sjezd22.cz. Web se pomalu plní informacemi o programu, ubytování, přihlašování a obecně o celé věci tak, jak to znáte. Tak nezapomeňte: ten „náš“ sjezd bude až od 23. do 25. září v Ostravě, nikoliv v červnu v Praze. Zkrátka není sjezd jako sjezd!

Kryštof Sojka, foto: Vojtěch Janošik

Sjezd
(nejen)
evangelické
mládeže

Ostrava
23.—25. 9.
2022

Některé dobré tradice: Bajbál 2022

Ples roztančil mladé v rytmu devadesátek

Tradice nejsou vždy to, čeho bychom se měli držet. Pro mladší ročníky slovo tradice už často nabylo spíše negativních konotací. Máme však tradice, které jsou dobré a stojí za to se jich držet. Mezi ně se jistojistě dá počítat i Báječný bál, ples pražské evangelické mládeže, který se letos konal již potřicáté. A vrátili jsme se o třicet let jaksepatří – tématem byla totiž tentokrát „devadesátá léta“.

Ples probíhal zcela tradiční bajbálovou formou – ve fotokoutku jsme se fotili s dobovými rekvizitami, k tanci a poslechu zahrála kapela Cactus Showband, o předtančení se postaralo velmi profesionální duo manželů Landovských, o půlnoční překvapení zase velmi neprofesionální seskupení členů SOMu v rytmu. Nechy-

bělo samozřejmě ani společné zpívání Báječného bálu (Svítá 14) a tombola! Její výtěžek (4 000 Kč) putoval na podporu rekonstrukce speciální školy naší Diakonie v Praze 4. Zkrátka Bajbál, jak má být, byť v netradičním květnovém termínu (plány na lednové datum nám totiž bohužel narušil covid).

Akce pro mládež se v čase mění s každou novou partou lidí, kteří je organizují; některé zanikají a jiné se zase objevují. A tak je to správně! Bajbál ale zůstává a rád uvidí v příštích letech nové plesající. Kapacita sálu KC Zahrada je jistě dostatečná. Tak se za rok těšíme!

pražský SOM (Pavčina Kroužková),

foto: Jakub Raš

HUMANS OF ČCE

Pavel Hanych

Vedoucí ekumenického oddělení

Být v ČCE pro mě znamená mít tu domov a žít ve společenství, ale také uprostřed společnosti. V krásné Ebenově a Hrdličkově písni zpíváme „církev tvá ať se stane domovem lidem všem“. To považuji za obrovsky důležité: být vlídným přístavem pro mnohé trosečníky života (kdo z nás mezi ně aspoň někdy nepatřil). Být místem přijetí, odpuštění, respektu, lásky. Máme se co učit, ale máme také, kde brát. A posouváme se, třeba v tom, že církev se víc než dřív zajímá o citlivá společenská, politická, lidsko-právní témata. A stojí na straně těch, kdo jsou na okraji.

foto: Gerhard Frey-Reininghaus

MOJE CÍRKEV

Pojďte do domu Hospodinova.
(Prohlídka rekonstruované budovy školy
v Sudicích, 22. května 2022)
foto: Tomáš Trumpeš

POJĎTE
DO DOMU
HOSPO
DINOVA

Mám ráda, když mám před bohoslužbami všechno nachystáno

Eva Havlíková Hvězdová, kostelnice ve sboru Brno I

Synodní rada vyhlásila pro rok 2022 téma „Lidé“. Také v Českém bratru bychom se tomuto tématu chtěli věnovat. V průběhu roku proto oslovujeme členy naší církve, působící na rozličných církevních pozicích, a prostřednictvím několika otázek chceme přiblížit jejich práci. Na chodu sboru se podílí mnoho lidí, jejichž práce často není na první pohled vidět. Zde bychom chtěli dát prostor právě jim a docenit jejich službu.

1. Co všechno obnáší vaše služba kostelnice?

Mám na starosti technickou přípravu bohoslužeb: topení, světla, svíčky, chystání na večeri Páně a na křty, vyvěšení písní, otevření kostela s dostatečným předstihem, rozdání zpěvníků nebo tištěných materiálů do lavic. Po skončení bohoslužeb a po odchodu posledního účastníka zamykám kostel, kontroluji, zda je vše zamčeno a vypnuto, zda jsou uklizeny zpěvníky. V průběhu bohoslužeb se starám i o internetový přenos a obsluhuji zvukový a kamerový systém. Občas sloužím jako zvukařská podpora i při svatbách a pohřbech a jednou měsíčně i při zvucení večerních nešpor.

2. Co vás vedlo k tomu, že jste tuto službu přijala?

Před deseti lety místní sbor naléhavě hledal za odcházejícího kostelníka nástupce. Po marné snaze někoho z církve nalézt se začalo uvažovat o tom, že by se zaměstnal někdo externí.

Rozhodli jsme se s manželem, že do doby, než se najde někdo stabilní, tak tuto službu (tenkrát včetně úklidu kostela) přijmeme. Byl to okamžitý nápad, bez předchozího delšího rozvažování. Manžel vydržel ve službě pět let.

3. Co vás na práci těší, a co je naopak nejnáročnější?

Těší mě, že se podílím na průběhu bohoslužeb i na jejich zprostředkování těm, kteří se z nějakého důvodu nemohou účastnit osobně. Mám ráda, když mám před bohoslužbami všechno nachystáno, sednu si za zvučicí pult, v tichosti o samotě čekám a vnímám ten okamžik, umocněný prostředím. Tenhle zhruba dvacetiminutový prostor je součástí mé psychohygieny a jakási osobní forma relaxace, obohacené o duchovní rozměr. A nejnáročnější pro mě je, že při této práci může být problém se zastupitelností. Mám nepříjemný pocit z toho, že v případě své nemoci nebo dovolené komplikuji situaci ostatním, i když se vždy setkávám s velkou ochotou vyjít mi vstříc a nikdy se nestalo, že

by nebyla ze strany souvěrců dobrá vůle a maximální snaha mi takovou situaci ulehčit.

4. Je něco, v čem byste uvítala větší podporu?

Kromě již zmíněné zastupitelnosti asi ne. Ideální by bylo, kdyby ve sboru mohli fungovat kostel-

níci dva a dělili by se o služby podle situace, tak aby to oběma vyhovovalo a případná absence jednoho z nich nezpůsobila starost se zajištěním zástupu. Občasný volný víkend by byl pro oba docela příjemný bonus.

JaH, foto: Benfoto

ZASEDÁNÍ SYNODU

Letošní synod byl opět vícedenní. Vznikl první nový sbor od roku 1965

Nové rozložení seniorátů se vrátí na stůl za tři roky, postupně se vyjasňuje budoucnost Kalicha

Delegáti 4. zasedání 35. synodu se sešli ve Svitavách. Jednání začalo ve čtvrtek 19. května, synod zasedal až do soboty 21. května. Po dvou letech se tak vrátil k vícedenní formě. V minulosti ovlivnila organizaci synodu pandemie covidu-19, a tak se konal ve zkrácené, jednodenní podobě. Byl schválen termín konání 2. zasedání 36. synodu na dny 23. – 25. 5. 2024.

Pozvání přijalo také několik hostů z ekumeny: za českou to byl biskup SCEAV a předseda Eku-
menické rady církví v ČR Tomáš Tyrlík, ze zahraničí pak generální biskup Evangelické církve
augsburského vyznání na Slovensku Ivan Elko. Pozvání přijal také nový arcibiskup pražský Jan
Graubner, který se zúčastnil čtvrtčních boho-
služeb a přítomné shromáždění krátce pozdravil.

Z hlasování o personálních záležitostech byla očekávaným bodem volba Karla Müllera celocírkevním farářem s určením pro pražské
školy Evangelické akademie. Synod se vyjádřil kladně a Müller bude tuto službu vyko-

návat od 1. 9. 2022 do 31. 8. 2027, a to na 0,6 úvazku.

Synodní senior Pavel Pokorný představil zprávu nové synodní rady, která je v úřadu od loňského podzimu. Přiblížil, čím se synodní rada při její přípravě zabývala. Důležitým tématem bylo obstát před pojmy jako vize církve, budoucnost církve, směřování církve. „Budoucnost většinou není to, co chceme, očekáváme a přejeme si. Budoucnost je většinou to, co prostě nastane. Přitom však věci nečekané a třeba těžké mohou být zároveň darem,“ prohlásil Pokorný. Zmínil přitom nedávné situace, které nás zaskočily – pandemie covidu-19 nebo vojenská agrese Ruska vůči Ukrajině. Zdůraznil, že i v těchto obtížných situacích jsme lidsky i jako církev dokázali obstát, překonat strach a najít dobrou cestu, kudy se vydat. „Směřujeme svátosti k těm, kteří po nich touží, a směřujeme k tomu, aby se pomoci dostalo těm, kteří ji potřebují,“ zaznělo z úst synodního seniora.

Synodálům se pak představil vedoucí tajemník ústřední církevní kanceláře Martin Balcar. Ten hovořil o zprávě ÚCK, která je letošní novinkou. „Snažíme se způsob a prostředky naší práce neustále upravovat podle situace a po- ▶

dle toho, co je třeba, abychom byli maximálně efektivní,“ prohlásil. Vyzval také k tomu, aby se církev nebála přicházet s inovativními přístupy a řešeními. Ubezpečil, že ÚCK je církvi maximálně k dispozici a je připravena pomoci. „Vnímám ústřední kancelář jako službu církvi,“ řekl.

Úvodní bohoslužba v kostele sv. Josefa

O budoucnosti Kalicha se vyjednává, značka však zůstane zachována

Jiří Schneider odpověděl na dotaz svého předchůdce na pozici synodního kurátora Vladimíra Zikmunda, který vznesl prosbu k synodní radě, aby podala podobnější informace o budoucnosti nakladatelství a knihkupectví Kalich, které se dlouhodobě potýká s finančními potížemi. Schneider osvětlil, že se jedná o prodeji obchodního podílu nakladatelství jinému subjektu, a to v parametrech, které dalo synodní radě předchozí zasedání synodu. Mezi důvody pro tyto kroky synodní rady zmínil to, že církev nakladatelství a knihkupectví od r. 2017 celkově přispěla částkou ve výši 3,7 milionů Kč, což nejsou zanedbatelné náklady. Cílem je, aby značka Kalich a možnost mluvit do edičního plánu zůstaly zachovány. Jednání jsou v tomto směru zatím úspěšná – i vzhledem k historii značky to případnému novému majiteli dává smysl.

Synod také přijal nové bohoslužebné formuláře křesťanských bohoslužeb, které upravují

zejména liturgickou praxi křtu dospělých, dětí a nemluvňat. V rozpravě se hovořilo i o tématu kmotrovství. Současná praxe totiž zamezuje evangelíkům stát se kmotry u římskokatolických křtů, jakkoliv křest obě církve vzájemně uznávají za platný. Ze strany katolické církve by však musel zasáhnout papež, aby mohly být řády upraveny.

Blok hospodářských záležitostí tradičně ovládl repartice a Personální fond

V pátečním dopoledním bloku přišly na řadu jako první záležitosti hospodářského charakteru. Sledovaným tématem jsou odvody do Personálního fondu a výše repartice. K prvnímu zmíněnému některé konventy a synodálové navrhli dílčí úpravy. Druhý náměstek synodního seniora Roman Mazur tlumočil stanovisko synodní rady, která se domnívá, že případné změny je třeba důkladně prodiskutovat a připravit. V podobném duchu se vyjádřil i zpravodaj hospodářské komise Petr Štulc a synodní kurátor Jiří Schneider: „My si to opravdu potřebujeme propočítat. Kdybychom zapracovali změny, které navrhuji čtyři senioráty, mělo by to překvapivý dopad. Nejde o to něco slepě prosadit, ale počítat s tím, jaké dopady to bude mít pro sbory,“ uvedl.

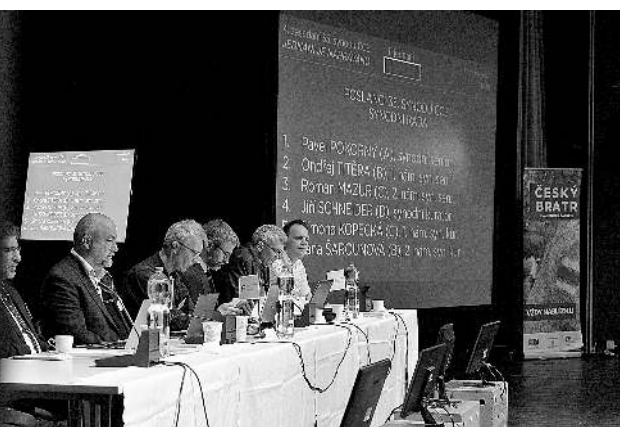
Vedoucí ekonomického oddělení ústřední církevní kanceláře Věra Štulcová potvrdila, že ekonomické oddělení počítá s navyšováním platu kazatelů tak, aby se k r. 2028 dostal na úroveň 120 % mediánu v Česku.

Závaznou výši odvodů do Personálního fondu synod schválil za plný kazatelský úvazek na rok 2024 ve výši 340 000 Kč, přičemž paušální část odvodu činí 280 000 Kč a základ pro výpočet poměrné části odvodu činí 60 000 Kč. Synod také odsouhlasil indikativní výši odvodů do Personálního fondu za plný kazatelský úvazek na roky 2025, 2026 a 2027 ve výši 390 000 Kč, 445 000 Kč a 500 000 Kč. Synodní rada přitom dostala za úkol aktualizovat předpoklady používané v dlouhodobém modelu

financování personálních nákladů duchovenských zaměstnanců a nadále tento model používat při stanovování výše odvodů do Personálního fondu a při formulaci zadání pro dlouhodobé investování zdrojů PF. Byl přijat pozměňovací návrh, který ukládá synodní radě, aby na 1. zasedání 36. synodu předložila analýzu dosavadního fungování kombinovaného odvodu do PF a případný návrh na jeho změnu.

Roztoky samostatným sborem, Zruč nad Sázavou naopak končí

Synod schválil zrušení FS ČCE ve Zručí nad Sázavou. FS ČCE v Dolní Bělé bude nově sloučen se sborem v Plzni – Korandovým sborem. Naopak bylo však rozhodnuto o vzniku samostatného farního sboru v Roztokách u Prahy. Jedná se o první nový samostatný sbor za posledních 57 let, nepočítáme-li pražský německý sbor. Právní komise (C) zároveň navrhla, aby kazatelské místo bylo zřízeno jako misijní, a to na dobu dvou let, přičemž výše podpory bude činit v těchto prvních dvou letech 100 % stanoveného odvodu do Personálního fondu. Po odhlasování těchto návrhů zazněl sálem potlesk. Ještě během jednání dorazila z Roztok nadšená zpráva a poděkování delegátům za schválení tohoto návrhu.

Předsednictvo synodu

Byly také vzaty na vědomí zprávy z podporovaných míst, např. z FS ve Šternberku, FS

v Ústí nad Labem (celocírkevní farář) či FS v Novém Městě pod Smrkem. Sboru v Ústí nad Labem byla přitom prodloužena doba podpory kazatelského místa celocírkevního faráře s určením pro službu ve FS ČCE o dva roky, tj. do 30. 9. 2024. Výše podpory bude činit 100 % stanoveného ročního odvodu do Personálního fondu. Nově bylo pak zřízeno podporované místo ve FS ČCE v Hranicích, a to od 1. 3. 2023 do 29. 2. 2024, přičemž výše podpory bude činit 100 % stanoveného odvodu do PF.

Manželství homosexuálů nepřestává vzbuzovat kontroverze

Velká diskuse se rozhořela kolem zprávy komise pro přípravu rozhovoru s lesbami a gayi v otázce manželství dvou osob stejného pohlaví. „Podle mě komise nefunguje dobře,“ uvedl ústecký senior Tomáš Pavelka ke svému návrhu na rozpuštění této komise. Podobně hovořil také Mojmír Blažek. „Mám z komise pocit, že chce manželství homosexuálů protlačit. Manželství přitom považují za biblicky ustanovený svazek muže a ženy. Myslím, že LGBT lidi máme přijímat, ale postačí, když vedle sebe budeme žít.“

Slova se ujal také předseda zmíněné komise Daniel Ženatý. Ten připomněl úkoly komise, kterými jsou jednak připravit rozhovor s LGBT komunitou a také připravit stanovisko církve k otázce manželství. „Připravme se na to, že je to proces, který bude nějaký čas trvat,“ upozornil Ženatý. „Komise pracuje pomalu a pečlivě. Daří se nám o problému mluvit. Daří se nám mluvit s těmi, kteří učinili „coming out“. Nedaří se nám mluvit s těmi, kteří jsou zásadně proti. Ti odmítají do komise vstoupit,“ vysvětlil. Na pravou míru také uvedl dojem, že úkolem komise je stanovit, zda homosexuální svazek je hřích, či nikoliv – tak to není.

„Mám za to, že církev ubližila a ubližuje těm, o kterých je řeč, proto jsem rád, že v přijatém prohlášení komise je i omluva,“ řekl Filip Keller. V rozpravě vystoupila také Alena Zapletalová, delegátka mládeže. „My nepotřebujeme připravovat rozhovor. My už ten rozhovor vedeme. ►

Tito lidé jsou v našich mládežích, jsou to naši kamarádi. Rádi bychom, kdyby nějaký zástupce mládeže byl přizván do komise,“ prohlásila. V hlasování byli až na jednotlivce všichni delegáti pro přijetí zprávy o činnosti této komise a souhlasili s jejím dalším pokračováním. Stejně tak byl přijat text „Žijeme spolu v jedné církvi“, který byl rovněž zveřejněn synodní radou.

Začínáme si uvědomovat, že přes dosvědčování Kristovy lásky se lidé homosexuální orientace mnohdy necítí v našich sborech dobře. Je nám to líto. Vyznáváme, že v minulosti církev často těmto lidem ubližovala. Omlouváme se jim. (...) Přejeme si, aby lidé s homosexuální orientací nacházeli v našich sborech domov a byli, tak jako všichni, přijímáni i se svými partnery a partnerkami,“ stojí mimo jiné v prohlášení.

Synod podpořil katechety, zásadním tématem bylo nové rozložení seniorátů

V sobotním jednání synod schválil rámcovou náplň celocírkevního kurzu pro zájemce o službu výpomocného kazatele z řad ostatních členů církve. „Spolupráce s ETF je nadmíru dobrá. Díky tomu bude možné první kolo vzdělávání výpomocných kazatelů zahájit již v září či říjnu letošního roku. Výuku budou zajišťovat přímo pedagogové fakulty,“ informoval náměstek synodního seniora Ondřej Titěra. O vzdělávání se hovořilo i v posledním jednáním bloku. Jednalo se o podpoře katechetů ze strany církve. Synod pak schválil návrh, podle něhož má synodní rada provést inventuru dostupných podkladů pro výuku náboženství a křesťanské etiky a zároveň má pracovat na vytvoření nových materiálů pro výuku ve sboru i ve škole.

Jedním z výrazných bodů sobotního programu pak byl návrh na nové rozložení seniorátů ČCE. Nově by měl být povšechný sbor přeskupen do sedmi seniorátních sborů, které budou územně více kopírovat rozložení krajů ČR. Původně se počítalo s rozdělením Prahy

do dvou seniorátů, nakonec bylo její území v návrhu přičleněno k seniorátu č. 6 společně se západem Čech. Nové rozložení seniorátů by umožnilo například efektivnější hospodaření i větší přizpůsobení administrativního členění sborů do přirozených regionů. Církevní právník Adam Csukás, jeden z autorů návrhu, však zdůraznil, že se jedná o konkrétní začátek dlouhé a potřebné celocírkevní diskuse. Vyzval také jednotlivé nynější senioráty, aby o věci vedly rozhovory a vyjádřily se k případným zlepšením. „Bude to práce zdlouhavá a nepříjemná, ale věřím, když budeme spolupracovat, že to zvládneme,“ uzavřel Csukás.

„Nebojme se malých seniorátů,“ prohlásil David Nečil, jihočeský senior. „Sám jsem ze seniorátu, který je velmi malý – má jen sedm sborů, ale přesto dobře splňuje všechny své funkce. Proto navrhuji, abychom církev rozdělili do seniorátů s menším počtem sborů, i menší celky mohou dobře fungovat,“ řekl.

„Chceme-li o této změně hovořit v církvi, je třeba tu diskusi vést dobře. A myslím, že tohle není dobrý výkop. Myslím, že návrh, který bratr Csukás neformálně představil, má velké nedostatky,“ reagoval Jiří Bureš. Jeho kritika vede k nevyváženosti plánovaného rozdělení seniorátů.

Návrh naopak uvítal karlovarský farář Martin Zikmund. „V Čechách budou celky větší plošně, ale budou méně početné. Je možné je dobře obsluhovat i díky dobré infrastruktuře,“ domnívá se. Naopak na Moravě, která je nábožensky silnější a člensky početnější, budou celky kompaktnější, více semknuté.

Eliška Vančová přednesla stanovisko studentů ETF, reagující ještě na původní návrh, který byl obsahem synodních tisků, nikoli na ten přednesený v sobotu: „Dávejte vzniknout novému, ale neničte fungující.“ Zástupci studentů si prý nedovedou představit pastorální konference nebo setkání mládeže v tak velkých celcích (původní návrh počítal se šesti senioráty). Do diskuse se vložila také delegace mlá-

deže. Přiblížila svoji situaci, která je často diametrálně odlišná od ostatních členů církve. Geografická vzdálenost by například mohla přinést překážky pro činnost seniorátních odborů mládeže i místních mládeží. „Potřebujeme cítit, že se s námi počítá, že jsme součástí koncepce. Chceme být součástí diskuse,“ prohlásila Alena Zapletalová.

V tajném hlasování o návrhu rozhodli poslanci o jeho přijetí, a to počtem 54 hlasů. Znamená to otevření celocírkevní diskuse, sběr podnětů a případných změn tohoto konceptu. Pokud by se záměr ukázal jako funkční a přijatelný, vstoupily by změny v platnost nejdříve od roku 2027.

Synod vyzval k dialogu s muslimy. Odmítl ruskou agresi na Ukrajině

Z letošního zasedání synodu vzešla také dvě prohlášení. Jednak synodálové přijali prohlášení o vztahu k muslimům, které se obrací k členům Českobratrské církve evangelické, aby se ve svých sborech a ve svém okolí setkávali s muslimy a přispívali k porozumění a pokojnému soužití. Synod věnoval pozornost také současné situaci na Ukrajině. V přijatém prohlášení vyjádřil soucit se všemi lidmi, do jejichž života zasáhla agrese Ruské federace proti Ukrajině, a odmítl výroky církevních představitelů, jako např. moskevského patriarchy Kirilla, které tuto agresi ospravedlňují.

Předsednictvo synodu obdrželo dopis od ukrajinských krajanů z Pervomajsku, který delegátům přednesl předseda synodu Michal Kitta: „Modlete se za naše bezpečí, aby na Ukrajině byl zase mír a klid,“ zaznělo v něm. Vzkaz od krajanů sklidil potlesk přítomných.

Příští rok se delegáti sejdou k 1. zasedání 36. synodu, a to mezi dny 25. a 27. 5. Zasedání se po letošní přetržce opět vrátí do Prahy. Konat se bude pravděpodobně opět v Praze-Háji, v Komunitním centru Matky Terezy, kde se uskutčily synody v letech 2020 a 2021.

Adéla Rozbořilová

PŘIPOMÍNKA OBĚTÍ NACISMU

Synodní senior se zúčastnil pietního aktu za oběti popravené nacisty

Květnové povstání si církevní představitelé připomněli přímo na Pankráci

Ve čtvrtek 5. května uplynulo přesně 77 let od vypuknutí květnového povstání českého lidu. Jen v Praze si boje na barikádách vyžádaly na 2500 obětí. Mnoho obyvatel tehdejšího protektorátu Čechy a Morava zemřelo

během běsnění nacistického režimu nejen na pouličních barikádách, ale také v popravčí místnosti věznice na pražské Pankráci. V neblaze proslulé sekyrárně zahynulo státní zvělí nejméně 1075 osob, z toho 155 žen.

Pankrácká gilotina byla v provozu od dubna 1943 do dubna 1945 a sloužila k trestání „protiříšské činnosti“. Tou však bylo kromě účasti na odboji třeba poskytnutí jídla či oděvu státně hledané osobě, poslech zahraničního rádia, vlastnictví myslivecké pušky či (podpultový) prodej potravin z vlastní produkce.

Památku popravených připomněl pietní akt přímo v autentických prostorách pankrácké věznice. Obětím, které si zde vyslechly rozsudek smrti, přišli projevit úctu zástupci parlamentu, vlády, hlavního města, pražského arcibiskupství, České obce sokolské, ale také synodní senior ČCE Pavel Pokorný.

Synodní senior připomněl odbojáře a člena synodní rady ČCE Emila Lánye

Pietní průvod se nejprve zastavil u pamětní desky, umístěné na budově Vrchního soudu na náměstí Hrdinů, poté pokračoval do budovy vazební věznice k pamětní desce odbojáře dr. Emila Lánye. Připomínkový akt vyvrcholil v tzv. pankrácké sekýrárně – soustavě tří místností, v nichž probíhaly v období protektorátu (a komunismu) popravy vězňů odsouzených k trestu smrti.

Pomocný biskup pražský Zdenek Wasserbauer připomněl, že podobně děsivé události nejsou pouze ozvukem minulosti, ale dějí se i v naší době. Konkrétně zmínil masakr, masové zabíjení civilistů ruskými vojáky v ukrajinském městečku Buča v březnu letošního roku. Dosud bylo zdokumentováno minimálně 300 obětí.

Ruskou agresi na Ukrajině připomněl ve svém proslovu také synodní senior ČCE Pavel Pokorný, který promluvil přímo v popravčí místnosti pankrácké věznice: „Připomínáme si minulost, která zasluhuje naši úctu a vděčnost, nicméně je to minulost. Dnes, vzhledem k brutální válce vedené na nedaleké Ukrajině, potřebuji slyšet příběhy vzdoru proti zlému. Příběhy hrdinství, které je a bude potřeba, má-li být zachován svět jako místo k dobrému a plnému životu,“ prohlásil.

Synodní senior zde připomněl osobnost dr. Lánye, právníka působícího na prvorepublikovém ministerstvu spravedlnosti a prezidenta pražského Vrchního soudu a tehdejšího člena synodní rady Českobratrské církve evangelické.

JUDr. Emil Pavel Lány

Narodil se 6. 7. 1879 v Černilově. Vystudoval práva na Karlově univerzitě v Praze, od roku 1920 působil na ministerstvu spravedlnosti a od r. 1926 také na právnické fakultě UK. Lány se do značné míry podílel na rozvoji prvorepublikového soudnictví a vězeňské služby. Roku 1937 byl jmenován prezidentem Vrchního zemského soudu v Praze.

Lány byl znám také svým pevným náboženským přesvědčením. Pocházel ze starobylé evangelické rodiny, vyrůstal na černilovské faře, jeho otec Karel Eduard Lány byl farář a superintendent. Před studií práv absolvoval Emil semestr studia na teologické fakultě, a přestože teologické vzdělání nezískal, se zápallem se rozličnými způsoby církevního života účastnil – učil nedělní školu, působil jako příležitostný kazatel. Také jeho zásluhou vznikl r. 1923 sbor v Praze-Střešovicích (původně jako filiální sbor v Břevnově, od r. 1932 samostatný sbor). V letech 1932–1937 byl Emil Lány člen synodní rady Českobratrské církve evangelické.

Po roce 1939 se angažoval v protinacistickém odboji. Byl ve styku s českou exilovou vládou,

Emil Pavel Lány (1879–1945)

sídlící v Londýně, stal se jedním ze zakladatelů odbojové skupiny s názvem Přípravný národní revoluční výbor, kde se seznámil nejen s J. Kvapilem, ale také s předválečným ministrem zahraničí Kamilem Kroftou.

Za své protinacistické postoje byl v červnu 1944 zatčen gestapem a uvězněn nejprve v Praze na Pankráci, poté v Terezíně. Ve vězení byl mučen, což se neblaze podepsalo na jeho zdraví. Proto byl začátkem Pražského povstání převezen zpět do Prahy na Pankrác. Odtud měl být na vnější žádosti o propuštění politických vězňů převezen k internaci do zámku na Jeneřálce. Nacisté vyhověli pouze v tomto jediném případě. Dne 5. května 1945, když byl eskortován z pankrácké věznice, se však na obloze objevily německé vojenské letouny a zaútočily na sročený dav. Při tomto náletu zahynul také Emil Lány. Je pohřben v Praze na vinohradském hřbitově.

Adéla Rozbořilová,

foto: ARO, vhu.cz

ECHO

I Děčín je Boží

Severní Čechy nemusejí být vnímány jako exotický kraj

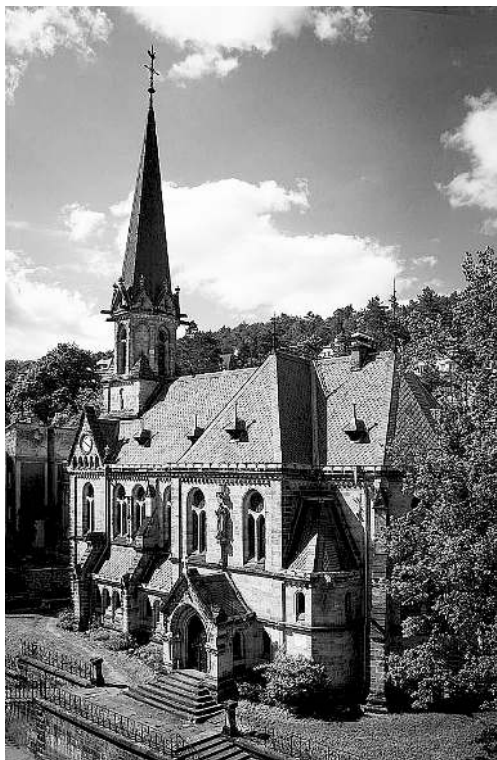
Když pojedete vlakem do Hamburku a vystoupíte na poslední rychlíkové stanici v Čechách, jste v Děčíně. Na periferii republiky. Na první pohled vás zaujme vzcná stavba zámku, který se hrdě vypíná nad Labem.

A v informačním centru si naberete propagační materiály s logem „Děčín je Boží!“ Už před nádražím, to jste v Podmoklech, se potkáte s děčínským národem: Češi, Romové, Vietnamci, celé spektrum lidí různých vrstev: pracující, obyčejní lidé, dávkáři, bezdomovci... Potkáte různé svérázné postavičky. Některé vzbudí úsměv, jiné vám budou nahánět strach. Sociální rozdíly jsou tu patrné na první pohled. Tak typické pro mnohá severočeská města.

Původně bohaté průmyslové město a významný uzel lodní a železniční dopravy bylo těžce postiženo událostmi minulých desetiletí. Zřetelné stopy tu zanechaly obě války, poválečný odsun, doba socialismu i divoké devadesátky. Pro někoho periferie. My, co tady žijeme, si řekneme: „Už jsme doma!“

Až příliš prvoplánový slogan o Božím městě často vzbuzuje rozpaky. Ale neříká křesťanům něco důležitého? Je to místo k životu, které nám Pán Bůh dal – abychom tady žili a s vervou zvěštovali evangelium bez ohledu na hranice, které si mezi sebou lidé nastavili. Od samého počátku osídlení zde stály kostely, ve kterých se evangelium hlásalo. Nejprve katolické, později s příchozími evangelickými průmyslníky ►

i luterský kostel, fara a škola. Když se ocitnete na okraji, na periferii, potřebujete mít místo, kde se budete cítit bezpečně, kam se uchýlíte v těžkých chvílích, kde načerpáte sílu a kam se budete rádi vracet. Takovým místem je a nadále chce být náš sbor. V rozvojovém plánu jsme si uložili otevřenost vůči lidem v centru i na periferii. Klademe důraz na srozumitelné zvěstování evangelia do aktuální situace. Sbor usiluje o srozumitelnost i nízkoprahovost a chce být místem, kde se lidé mohou účastnit obrany demokracie. Vedle toho v církvi obvyklého nabízíme v kostele

Evangelický kostel v Děčíně

např. tzv. *Happy Hour*, kam mohou přijít lidé z ulice, promluvit si s farářem nebo presbyterem, posedět v kostelním tichu nebo si jen prohlédnout architekturu. V centru lezení na písčivcových skalách, v Dolním Žlebu, nabízíme na konci sezony bohoslužby pro lezce. Na podporu demokracie připravujeme instalaci památníku Jana Palacha. Z nejaktuálnějších událostí

lze zmínit i otevření fary a zároveň celého sborového společenství hostům z Ukrajiny, kteří zde našli nejen ubytování, ale scházejí se zde každý týden k česko-ukrajinským bohoslužbám. To všechno se děje díky opravdu maličké skupině členů sboru ve městě na periferii.

Každodenní praxe ukazuje, že budování a provoz takového místa se neobejde bez obsazení fary. V málo početném sboru lze jen s obtížemi sdílet povinnosti a delegovat úkoly. Kazatel je často ten, který je k dispozici i pro nekazatelské úkoly. Nejsem staromilec, který s nostalgií vzpomíná na dávno minulé léta, kdy farář plnil úkoly, které měli dělat jiní. Ale ze své praxe vím, že jsou místa, kde to jinak nejde. Místa na periferii jsou vlastně misijní stanice. Mluvíme o tom, že misii moc dělat neumíme. Tak bychom neměli přehlédnout, že sbory, které jsou pro naši církve na periferii, přinášejí evangelium do duchovně zbídačené a ke křesťanství rezistentní společnosti. Ano, cesta je to velice dlouhá. Začíná vytvářením vstřícné tváře sboru. V lhostejném či odmítajícím prostředí to jde velice pomalu. Jsme na začátku a výhled jde daleko za rok 2030. A v této situaci je tu jako opěrný bod jen malé společenství sester, bratří a kazatele, kteří s entuziasmem hledají různé podoby zvěstování evangelia, nesou tíži provozu sboru a budují společenství s misijním přesahem. Stěží lze ale progresivní rozvoj postavit pouze na aktivitě laiků s farářem, který má na starosti několik dalších sborů. Staršovstva i kazatelé v těchto podmínkách mohou dobře pracovat pouze tehdy, když budou mít zajištěnu perspektivu. A té se, žel, v dostatečné míře nedostává ani sboru v Děčíně. Z ekonomického hlediska je budoucnost našeho sboru obsazeného kazatelem velmi nejistá. Do této nejistoty jsme se nedostali neochotou k práci, k finanční účasti na životě sboru či špatnou strategií, ale docela prostě malým počtem řádných členů. Ekonomicky korektní a pochopitelný model zákonitě povede nejprve ke stagnaci a poté k úpadku práce.

Děčínské panoráma

Místa na periferii se snadno dostávají i na periferii zájmu. Celé severní Čechy se tak staly problematickou oblastí, kterou často vnímáme již jen jako exotický kraj. Na Českobratrské církvi evangelické je, aby nepřebírala tuto optiku a nepřesunula zdejší sbory na periferii své péče. To je proces nevratný, vedoucí ke ztrátě části jejího misijního potenciálu.

Periferie je definována jako okrajová část většího celku. Děčínský sbor vnímá sám sebe jako část celku Českobratrské církve evangelické. Strategie církve, která jej bude stále odsou-

vat na okraj, v důsledku vážně ohrozí jeho práci. V zájmu celku je, aby svou periferii neztratil, protože pak se na okraj dostanou další a další...

Periferní vidění našich očí nám umožňuje orientaci při pohybu. Pokud dojde k jeho ztrátě, dochází k těžké komplikaci, tzv. tunelovému vidění. Abychom jako církev neztratili orientaci při pohybu vpřed, ohlídejme si periferii. Možná potom pochopíme, že i Děčín je Boží.

Tomáš Matějovský, foto: archiv FS Děčín, wikipedia.cz

MEDAILE VDĚČNOSTI

Jak je důležité mít Martu

Církev ocenila škvoreckou kurátorku

„Žeň je velká, dělníků málo,“ čteme ve stejné podobě u Lukáše (10,2) i u Matouše (9,37). Tyto známé verše se obvykle objevují ve spojitosti s šířením víry, když Ježíš

posílal své učedníky „jako ovce mezi vlky“. Z Lukášova evangelia se ještě dozvídáme, že od Pána dostali na cestu praktickou radu – když už je někde přijmou, mají tam zůstat. Přízeň ►

totiž znamenala také ochranu, kterou ti, kdo putují a hledají, rozhodně neměli.

Dnes již samozřejmě nehrozí, že by z ideologických nebo čistě loupeživých pohnutek věrozvěsty zbili a okradli, jako se to stávalo za dob Ježíšových. Dnešní „dělníci“ víry své poslání berou jako profesi. Často se ale zapomíná na to, že vytrvat není někdy snadné. Že to stojí hodně úsilí a sebekázně. Bezesporu to neplatí jen o kazatelích, ale i o kurátorech, bez nichž by ona žeň ani nebyla. Stejně jako je třeba každým rokem poctivě připravit pole na dobrou úrodu, musí mít i sbor někoho, kdo jej udržuje v chodu a myslí za ostatní. Což v dnešní době není jen tak. Soupis úkolů je pořádně dlouhý a – módně řečeno – multioborový. Kurátor je v jedné osobě tak trochu tajemník, archivář, kostelník, ale i manažer, marketér a údržbář.

U nás ve Škvorci máme to štěstí, že již 30 let je naší „dělnicí“ na tomto poli sestra Marta Levá. Kurátorkou sboru, který mimochodem v rámci pražského seniorátu patří mezi jeden z nejstarších (funguje od roku 1889), se stala právě před 30 lety. Se škvoreckým sborem zažila éru nesvobody, ale i chvíle obrody a čerstvé energie; byla svědek úpadku kostela a fary i nových časů, kdy dům Páně opět získal důstojnou podobu. Život sboru si bez její píle a obětavosti neumíme představit, a byť se snažíme přiložit ruku k dílu, bez sestry Levé by to zkrátka nešlo. Jsme proto rádi,

že jsme „naší“ Martě mohli v dubnu předat při bohoslužbách Medaili vděčnosti ČCE.

Velký dík patří i jejímu muži Josefovi, kterému vděčíme za to, že malebný kostelík na návrší středočeské obce stále stojí a my se máme kde scházet. Ač není Josef člen sboru, stal se „stavitelem chrámu“, a především díky jeho umu a pili (což ve své skromnosti nerad slyší) kostel prošel kompletní renovací.

Škvorecký sbor patří mezi ty menší a doby, kdy se počet jeho členů počítal na nižší stovky, se sotva kdy vrátí. Těší nás ale, že se u nás stále něco děje.

Blahoslav Hruška

EVANGELICKÁ AKADEMIE

Ohlédnutí za praktickými maturitami

Maturanti zdravotnických oborů EA obstáli na výbornou

Maturitní zkouška je zakončení středoškolského vzdělání. Často je označována jako zkouška dospělosti. Můžeme se na název podívat také z pohledu latinské terminologie, pak bude výsledným pojmem „zralost“.

Možná si vzpomeneme, jak jsme prožívali svou zkoušku dospělosti my. Na trému, obavy, doufání v dobrou otázku, na radost z úspěchu... To všechno nám lépe pomůže pochopit současné maturanty.

Aktuálně mají za sebou slohové práce z českého a anglického jazyka, společnou část maturitní zkoušky v podobě didaktických testů a s ohledem na typ školy třeba i praktickou maturitu.

Druhý májový týden se zapíše do historie naší školy. Praktickou maturitu skládaly sestry z náchodské zdravotnické školy! Město Náchod a Oblastní nemocnice Náchod, a. s. mají totiž po dlouhodobém úsilí a vyjednávání svou zdravotnickou školu. Případá nám to jako včera, když 3. září 2018 první žáci, spíše žačky oboru praktická sestra zasedli do lavic.

A tak mohou tímto významným krokem na práh své dospělosti vstoupit první maturanti tak žádaného oboru, jako je praktická sestra. A neměli to vůbec jednoduché! Do studia zasáhla distanční výuka, byla pozastavena praktická příprava ve škole i v nemocnici.

Zodpovědnost každého z nich a současně nastavení pomyslné laťky pro další ročníky a bez pochyby také snaha co nejlépe obstát nejenom před sebou, ale i před učiteli a pracovníky nemocnice, to vše hrálo důležitou roli.

Znalosti a praktické dovednosti předvedli maturanti v Oblastní nemocnici Náchod na interním a chirurgickém oddělení. Svěřeným pacientům poskytovali komplexní ošetrovatelskou péči, včetně vypracování ošetrovatelského plánu. V závěrečné části svou praktickou zkoušku obhajovali pod přísným dohledem maturitní komise v čele s předsedkyní Mgr. Petrou Juřeníkovou, Ph.D., metodickou vedoucí odborných předmětů a vedoucí učitelkou odborných praxí pro zdravotnické obory na SZŠ – EA Brno. Paní předsedkyně má dlouholeté zkušenosti s výukou odborných předmětů a praxí nejenom na střední zdravotnické škole, ale zejména na vysoké škole. Je autorka odborných článků, učebnic, e-learningových kurzů, odborných publikací z oblasti ošetrovatelství a edukace. V minulosti byla i řešitel

výzkumných projektů z oblasti ošetrovatelství s celonárodním dosahem.

O to více nás zahřála její slova i slova hodnotící komise k vynikajícím výsledkům všech maturantů. Budoucí sestřičky předvedly skvělý výkon a tomu právem odpovídá výborné hodnocení.

s ředitelem náchodské nemocnice Janem Machem

Maturantům přišel poblahopřát k vynikajícím výsledkům ředitel náchodské nemocnice Jan Mach a hlavní sestra Markéta Vyhnánovská. Všichni obdrželi jako poděkování květinu, vyslechli optimistická slova, podporující další profesní rozvoj, včetně nabídky pracovního uplatnění v náchodské nemocnici.

S vývojem školy a rozšiřováním zdravotnických oborů se posouváme nejenom v oblasti modernizace školy, ale měníme také svou image vůči veřejnosti. Vedení školy schválilo nové logo a školská rada nový název školy. Jsme Střední zdravotnická škola Náchod – Evangelická akademie.

Ředitel školy David Hanuš vyjádřil všem svůj obdiv a neskryval radost nad vynikajícími výsledky svých maturantů.

Renata Dušková, EA Náchod

PROJEKTY

Diakonie Myslibořice zahájila stavbu domova Pomněnka

Domov pro seniory v Novém Městě na Moravě se teprve začíná stavět a už má plně obsazeno

Vizualizace stavby

Lidé, kteří mají Alzheimerovu chorobu nebo jiný typ demence, potřebují speciální péči, kterou běžné domovy pro seniory nemohou nabídnout. Avšak zkušený tým domova Pomněnka tuto péči svým klientům poskytne. Specializovaných domovů pro lidi s demencí je málo – Pomněnka ještě nestojí a čekací listina už je naprosto plná.

„V Novém Městě na Moravě pobytová služba pro lidi s Alzheimerovou nemocí chybí,“ říká Petr Hladík, koordinátor kampaně k Pomněnce, domova pro seniory s demencí. „Proto jsme

se rozhodli pomoci rodinám, které nyní musí své blízké posílat do vzdálených míst. Chceme, aby měli možnost se pravidelně navštěvovat a být spolu co nejdéle. Ukázalo se to jako správné rozhodnutí, protože už ve chvíli, kdy začínáme stavět, se na nás obracejí lidé, kteří mají o služby domova zájem. Chceme využít našich zkušeností z Diakonie Myslibořice, kde takovou službu také poskytujeme.“

Při slavnostním položení základního kamene nechyběl ředitel Diakonie ČCE Jan Soběslavský a náměstkyně pro ekonomiku Diakonie Hana Sklenářová, zúčastnili se také ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka, ředitelka střediska Diakonie v Myslibořicích Michaela Grme-

lová, starosta Nového Města na Moravě Michal Šmarda a radní kraje Vysočina pro sociální oblast Jan Tourek. Událost si nenechal ujít ani architekt Radim Javůrek, který Pomněnku navrhl.

„Péče o seniory je pro Diakonii zásadní téma. V České republice je nejběžnější tzv. neformální péče, to když se pečující starají o své blízké v domácím prostředí. Vedle toho je však neustále potřeba zvyšovat kapacity seniorských domovů a domovů se zvláštním režimem, které zajistí kvalitní péči lidem s demencí nebo s Alzheimerovou chorobou. Těch je u nás totiž zhruba 180 000. „Mám proto velkou radost, že se nám podařilo začít se stavbou nového domova a odlehčit řadě rodin,“ říká Jan Soběslavský, ředitel Diakonie.

Domov Pomněnka splňuje nejmodernější požadavky v oblasti péče o seniory. Je ale unikátní i v tom, že je téměř z pětiny financován z příspěvků soukromých dárců Diakonie ČCE. Zatímco podobné projekty, které systémově rozšiřují síť služeb, jsou většinou hrazeny z veřej-

ného rozpočtu. V tomto sektoru je ale nedostatek financí tak akutní, že se na něj skládají samotní občané.

Poklepání základního kamene se zúčastnil i ministr Jurečka

Darovat můžete i vy: www.diakonie.cz/darci.
Děkujeme.

Adam Šůra

Diakonie
Českobratrské církve evangelické

**Krabice od bot pomáhá dětem v nouzi.
Darujte ji online.**

www.krabiceonline.cz

Senátní konference řešila téma rasismu a lidských práv

Vyvrcholením bylo slavnostní vyhlášení oceněných v literární soutěži

„Pestrost, jinakost, předsudky a strachy“, to je název konference, která se konala 28. dubna 2022 ve Valdštejnském paláci v Praze na Malé Straně. Pořádala ji Českobratrská církev evangelická ve spolupráci se Senátem Parlamentu České republiky. Konferenci svou záštitou podpořil předseda Senátu Miloš Vystrčil. Náplň celodenního semináře tvořily zejména příspěvky a diskuse na téma lidských práv menšin. A protože se toto setkání konalo v rámci Týdňů proti rasismu, byla řeč především o diskriminaci a nenávistných projevech z rasových důvodů. Sál zaplnili především studenti středních škol a jejich rodiče.

z Ukrajiny. Ačkoli většinovým obyvatelům se dostává pomoci, bydlení i nabídek práce, ukrajinským Romům jsou v Česku zpravidla tyto možnosti upírány.

Přednášky

Teolog Petr Gallus (ETF) na úvod připomněl kontext lidských práv z pohledu historie, filosofie a etiky. Uvažoval například o tom, zda koncept lidských práv souvisí s náboženstvím nebo s hodnotami, které označujeme za křesťanské, případně nakolik jsou tato práva univerzální.

Monika Šimůnková z Kanceláře veřejného ochránce práv hovořila o právním rámci i o své pozici zástupkyně ombudsmana, proti jehož výroky na adresu zejména romské komunity se sama musela v poslední době několikrát vymezovat. Jako velmi aktuální se ukázala otázka diskriminace romských uprchlíků

Dopolední blok uzavřela ředitelka Muzea romské kultury Jana Horváthová. Ve své řeči mimo jiné poukázala na konkrétní systémové problémy například ve školství, čímž rozproudila následující debatu. Studenti se ptali na možnosti konkrétních legislativních změn nebo způsobů, jak se komplexněji seznamovat s romskou kulturou.

Mezinárodní souvislosti

Odpolední blok přenesl účastníky do mezinárodního kontextu. Politoložka Zora Hesová (Ústav politologie FF UK) popsala způsob, jakým se otázka lidských práv politizuje a jak se vnímání ze strany společnosti zvolna otupuje.

Situaci demonstrovala na příkladu syrských válečných uprchlíků na Balkáně i ve střední Evropě (Maďarsko, Polsko).

Selma Muhič Dizdarevič (FHS UK) hovořila ve svém příspěvku o nenávistných projevech ve veřejném prostoru i na sociálních sítích. Připomněla souvislosti nenávistných projevů, provázejících potlačení práv Židů během druhé světové války. Muhič Dizdarevič vzpomínala také na svou zkušenost, když v první polovině devadesátých let 20. století sama přišla do České republiky jako uprchlík z Bosny.

V závěrečném příspěvku vystoupila Gwendolyn Albert, která spolupracuje například s Amnesty International nebo ROMEA a představila pohled na situaci v Česku z perspektivy zahraničí. Nastínila také možnosti mezinárodní spolupráce.

Vyhlášení studentské soutěže

Závěrečným bodem programu se stalo vyhlášení výsledků prvního ročníku studentské esejistické soutěže, kterou rovněž organizovala Českobratrská církev evangelická a svou záštitou ji podpořil Miloš Vystrčil. Středoškoláci z celé republiky se měli v rámci zadání vypořádat s tématem „Nejsem rasista, ale...“

Před odbornou porotou se nakonec sešly na čtyři desítky prací ve dvou věkových kategoriích. O pořadí prací rozhodli senátor a diplomat Pavel Fischer, moderátorka Nora Fridrichová, signatářka Charty 77 a bývalá ombudsmanka Anna Šabatová, koordinátorka škol Evangelické akademie Helena Wernischová a emeritní synodní senior ČCE Daniel Ženatý.

Porota ocenila první tři místa ve dvou věkových kategoriích:

Mladší kategorie (od 12 do 15 let):

1. místo – Rebeka Jurnečková (Arcibiskupské gymnázium Praha)
2. místo – Anežka Hrubá (Střední pedagogická škola Karlovy Vary)

3. místo – Anna Klubalová (ZŠ Angel, Praha-Modřany)

Starší kategorie (od 16 do 20 let):

1. místo – Vendula Heroutová (Gymnázium a SOŠPg Čáslav)
 2. místo – Markéta Brunclíková (Gymnázium Jana Keplera Praha)
 3. místo – Jan Lukavský (VOŠ, SOŠP a Gymnázium Evropská 33, Praha)
-

Kromě toho se porotci rozhodli udělit ještě dvě zvláštní ocenění. Vysloužily si je práce, které sice nesplnily formální zadání soutěže, ale obsahově byly mimořádné. Jakub Sedláček (Gymnázium Otrokovice) si porotu získal svým fejetonem a Klára Studnická (Gymnázium Komenského v Havířově) povídkovým zpracováním zadaného tématu.

Proč jsou počítače černé?

V oceněných pracích se ozvaly zajímavé myšlenky. Například ohledně rovnosti mezi různými etniky argumentuje vítězka mladší kategorie existencialisticky: „Chovejme se k ostatním tak, jak chceme, aby se oni chovali k nám. Nikdy nebudou všichni spokojeni, ale rozhodně bychom černochoy neměli považovat za nenormální, ale zase z nich nedělat někoho lepšího, než jsme my běloši. Nikdo není omyl ►

přírody, každý je nějak jiný, a je to tak dobře. Nikdo nemůže za to, kde se narodil a jakou má pleť. A je stejně nakonec jedno, jestli jsme bílí, nebo černí, všichni jednou umřeme a nemůžeme s tím nic dělat.“

Naopak rozdílnosti každého z nás si cení vítězka druhé, starší kategorie, v jejíž práci zazněl nadějný závěr: „Učit děti už od mala, že být odlišný od ostatních je dar, nikoliv něco, za co bychom se měli stydět. Abychom si všichni uvědomili, že nejvíc záleží na tom, jací jsme uvnitř a zda jsme my sami se sebou spokojeni. Nestačí čekat, že to za nás udělá někdo jiný. Musíme začít sami u sebe a věřit, že všechny ty malé krůčky nakonec dovedou naši společnost

do stavu, ve kterém budeme žít šťastněji – vyrovnaně a bez rozdílů.“

Zajímavou sondu do společnosti nabídla autorka textu, který získal druhé místo. Zabývala se totiž tématem „nekorektních vtipů“ – v tomto případě hlavně těch rasisticky orientovaných. „Proč jsou počítače černé? Aby rychleji běžely... Zasmáli jste se? S podobným vtipem jste se určitě setkali – snad alespoň jednou. Jak na něj reagujete? Já se většinou krátce uchechtnu a vzápětí zavrtím hlavou. Pointa je většinou trefná, opírá se však o špatně zvolené téma. Vtip o černých počítačích se týká rasové skupiny, jejíž společenské postavení (nejen) v minulosti bychom veselým, natož vtipným určitě nenazvali. Proto mě ani nepřekvapuje, když lidé na podobné vtipy pohotově odpovídají: „Nech toho, to je rasismus,“ případně: „Bože, ty jsi rasista.“ Otázka zní: Je to tak doopravdy? Znáám spoustu lidí, kteří podobné vtipy mají rádi, ale rozhodně bych o nich neřekla, že to jsou rasisti... Jsou tyto vtipy tedy opravdu rasistické a my se automaticky stáváme rasisty, když vtipkujeme o černoších? A je tedy špatně podobná témata ve vtipech zmiňovat?“

Konference se měla původně konat už 17. března. Toto setkání však ustoupilo mimořádné schůzi Senátu, která řešila aktuální dění v souvislosti s ruskou invazí na Ukrajině.

Jiří Hofman

KŘESŤAN V DNEŠNÍM SVĚTĚ

Jedno nenápadné datum

Všichni lidé mají slupky, pod kterými je jeden člověk – bližní

V mnoha mezinárodních kalendářích se u termínu 17. května objevuje stručná informace IDAHOT – mezinárodní den proti homofobii, transfobii a bifobii (*International Day Against Homophobia and Transphobia*). O co se v této připomínce jedná? A má toto sekulární datum vztah také k životu církve?

17. května 1990 byla vyškrtnuta homosexuality z mezinárodní klasifikace nemocí Světové zdravotnické organizace. Přispělo k tomu jistě i to, že tzv. konverzní terapie, která se snažila o „léčbu“ homosexuality, se ukázala jako neúčinná, naopak mnoha lidem ve svém průběhu těžce ublížila. S odstupem času se ukázalo, že bylo velmi dobře, když k této změně došlo –

mnoha lidem se najednou žilo i dýchalo podstatně lépe.

I Martin Luther překročil konvence

Jako evangelický teolog jsem si přitom vzpomněl na Martina Luthera. Tento bývalý mnich si vzal za manželku bývalou jeptišku – Kateřinu z Bory. Překročili přitom mnoho tehdejších církevních tabu – a jejich nepřátelé, ale často ani přátelé zpočátku nevěděli, co si o tom mají myslet. Katastrofisté předvíдали strašné následky – třeba, že se jim narodí antikrist. Ukázalo se však něco úplně jiného – Martin Luther s Kateřinou prožili krásných 22 let manželství a stali se takřka vzorovým příkladem pro to, jak vypadá manželská láska. V láskyplném vztahu může člověk nejlépe prožít své lidství a rozvinout své schopnosti pro službu společnosti.

Protože vidím kolem sebe, že se lidé z komunity LGBT mají vzájemně opravdu rádi, přesvědčuje mě to, že manželství pro všechny je to nejlepší společenské řešení. Vždyť hlavní smyslem manželství je láska.

Posun pohledu společnosti na vztah k lidem odlišné sexuální orientace znamenal pro mnoho lidí osvobození k pravému lidskému určení, kterým je láska. Člověk se učí lásku přijímat i dávat a postupně v ní roste. Hluboce prožívaná láska může zraňovat, ale nemá se z ní léčit. Této lásky jsou schopni lidé heterosexuální i lidé z LGBT+ komunity. Osvobození k pravému lidství tak mohou být všichni, kteří se zbaví předsudků a rozšiřují hranice lásky, a tak dávají lásce více prostoru. „Především mějte lásku, která všechno spojuje k dokonalosti.“ (Ko 3,14)

Člověk jako *imago Dei*

Pokládám za důležité přemýšlet, jak propojit dnešní téma s Bibli. Jednou možností je postavit se teologicky k textům, které jsou tradičně vykládány proti lidem z LGBT komunity. Takto postupovali teologové, kteří vytvořili brožuru – *Problematika homosexuálních vztahů* (2006). Jinou možností je věnovat se textům, v nichž

se ukazuje rozdíl mezi dnešním pojetím lásky, věrnosti a manželství a tím v biblických dobách. Na Jonatanovu lásku vzpomínal David, když ho oplakával (2S 1,26). Rút slíbila Noemi věrnost slovy, která se často používají při manželské smlouvě (Rt 1,16–17), v Janově evangeliu se mluví mnoho o lásce – i o lásce mezi Ježíšem a Šimonem Petrem a o učedníkovi, kterého Ježíš miloval.

Zvolím však třetí možnost – vybrat si jeden z biblických textů, ukazujících novost Božího království ve srovnání s lidskými zvyky a řády. Tato novost znamená také možnost nově promýšlet vztah k vývoji ve společnosti. Vhodným textem je například epištola Koloským 3,9–14. Postupně si ji projdeme: „Svlechte se sebe starého člověka i s jeho skutky a oblecte nového, který dochází pravého poznání, když se obnovuje podle obrazu svého Stvořitele.“ (Ko 3,9b–10)

Člověk chce být k obrazu Božímu – a ne pod obraz. Není to nějaký nedostupný ideál – máme možnost se obnovovat k obrazu svého Stvořitele, tak jako si můžeme svléci šaty staré a špinavé a vzít nové a krásné. To, že se člověk obnoví k obrazu Stvořitele, se projeví přiznáním do široké skupiny, k níž patří všichni lidé ve svých kulturních a etnických rozdílech. Když reformace učila o řádu stvoření, ne náhodou se to týkalo i manželství. Dobré manželství podle Martina Luthera mohou prožívat lidé ze ►

všech národů a náboženství. Manželství je tedy pro všechny.

Obnova k Božímu obrazu znamená také vnímat, že každý člověk je Bohem přijímán bezpodmínečně, ať má jakoukoliv sexuální orientaci či barvu kůže. Kdo si myslí, že má u Pána Boha nějaké zásluhy pro to, jaký je, obelhává druhé či sám sebe. Krásné nové šaty jsou vlastně povahové vlastnosti a chování: „Oblect milosrdný soucit, dobrotu, skromnost, pokoru a trpělivost.“ (Ko 3,12)

„Neobelhávejte jeden druhého, svlečte ze sebe starého člověka“ (Ko 3,9) – v církvi se o lidech odlišné sexuální orientace mnoho lhalo a dodnes často lže – zřejmě ze strachu vést s nimi rozhovor. Ovšem lhaní je právě vlastnost starého člověka. Církve se ve vztahu k LGBT lidem mnoho prohřešily a často dodnes hřeší – lhaním, neláskou, odsuzováním, tím, že lidem braly naději. A tak potřebují odpuštění. Potřebují však také umět vyznat své viny, což je první krok k odpuštění. „Odpouštějte si, má-li kdo něco proti druhému.“ (Ko 3,13) Sám jsem člen komise Českobratrské církve evangelické pro rozhovor s LGBT lidmi. Když jsme v komisi přemýšleli, co by mělo být v prohlášení o vztahu církve k těmto lidem, napadla nás rychle prosba o odpuštění za špatné církevní chování.

Lidé jsou rozliční, láska však stejná

V epištole Koloským čteme o Řecích a Židech, obřezancích i neobřezancích, barbarech, divoších, otrocích i svobodných. Všichni výše jmenovaní však mají nerozdílný přístup k Boží lásce. Dnes zažíváme dělení společnosti na jiné skupiny – rozdělené podle sexuální orientace, barvy kůže, náboženství či národnosti. Když se člověk obnovuje podle obrazu svého Stvořitele, zřejmě pochopí, že je přijat bezpodmínečně, ať má jakoukoliv sexuální orientaci či barvu kůže. A tak už není Čech ani Slovák, není Ukrajinec ani Rus, není uprchlík ukrajinský bez přívlastků ani ukrajinský – romský, není Rom ani gadžo, není heterosexuál, homosexuál ani

lesba, protože to všechno jsou slupky, šaty, v kterých má být přijat. Všichni lidé jsou jako pohádkový Shrek – mají slupky. Ty slupky jsou jejich součástí. Pod nimi všemi je jen jeden člověk, bližní, v němž setkáváme Krista. Myslím, že Kristus k nám přichází právě do těchto slupek, do jedinečnosti těch druhých, do jejich identit, které jsou navzájem odlišné. A právě v té odlišnosti, včetně sexuální, se člověk může s Kristem setkat.

V neděli před dnem IDAHOT uspořádal evangelický sbor v Bratislavě podvečerní bohoslužbu k tomuto výročí. Do kostela se sjeli lidé z celého Slovenska – „duhové rodiny“ s dětmi, rodiče homosexuálních dětí a také lidé z LGBT komunity. Uvědomil jsem si přitom, jak jsou takovéto bohoslužby důležité jak pro ty, kteří přemýšlí nad svou sexuální orientací, tak pro církev, která zde chce být pro všechny.

Mikluláš Vymětal, foto: archiv M. Vymětala, mezititulky redakční

Synod přijal důležitá stanoviska týkající se života církve ve společnosti

Církevní plénium se vyjádřilo k agresí na Ukrajině, muslimům i homosexuálům

Čtvrté zasedání 35. synodu Českobratrské církve evangelické přijalo na svém zasedání tři důležitá stanoviska, týkající se života církve ve společnosti. Dvě z nich mají charakter veřejného prohlášení, jedno je pak textem, který hovoří primárně k církvi a jejím členům, přesto i ten vzbudil značný mediální ohlas.

Synod odmítl agresí Ruské federace vůči Ukrajině

Aktuální situaci, související s válečným konfliktem na Ukrajině, reflektuje prohlášení, které přijal synod v samém závěru svého posledního jednání v sobotu 21. května 2022:

„Synod ČCE vyjadřuje svůj soucit se všemi lidmi, do jejichž života zasáhla agrese Ruské federace proti Ukrajině, vyslovuje jim svou solidaritu a věnuje jim své přímlyvné modlitby. Děkujeme všem, kdo se v této válečné krizi snaží pomoci. Zároveň jako křesťané odmítáme výroky církevních představitelů, jako např. moskevského patriarchy Kirilla, kteří tuto agresí ospravedlňují.“

Církev vyzvala k dialogu s muslimy

Komplexnějším textem je pak druhé přijaté prohlášení. Týká se vztahu k muslimům.

„Cílem tohoto textu je připomenout, co je dobré o islámu vědět, postavit se proti předsudkům vůči muslimům v české společnosti, vyjádřit svoji připravenost k dialogu s muslimy a přispět k pokojnému soužití. Tímto prohlášením

se obracíme na členy Českobratrské církve evangelické, aby se ve svých sborech a ve svém okolí setkávali s muslimy a přispívali k porozumění a pokojnému soužití. Obracíme se také na muslimské náboženské obce a jednotlivé muslimy, žijící v České republice, se zájmem o praktickou spolupráci,“ píše se v úvodu prohlášení. Text dále zmiňuje rozdílnosti obou náboženství, ale také společná východiska a historická, kulturní i náboženská pojítka. V plném znění jej najdete na webu synod.e-cirkev.cz.

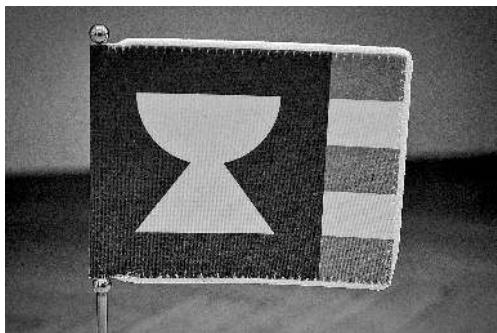
Delegáti přijali text obracející se ke členům LGBT+ komunity

Třetí text nemá charakter prohlášení, je to výstup práce komise pro přípravu rozhovoru s lesbami a gayi v církvi. Komise zřízená synodem funguje přes dva roky a sdružuje zástupce různých názorových proudů. Tento text popisuje stav věcí, na kterých v květnu 2022 panuje shoda, a jsou tedy východiskem pro další práci a rozhovory. Synod se k němu většinou hlasů připojil. Plné znění textu vám zde nabízíme:

„Žijeme spolu v jedné církvi stejně jako v celé společnosti – lidé heterosexuálně i homosexuálně orientovaní. V Ježíši Kristu není mezi námi rozdíl. V něm Bůh přišel mezi nás a dosvědčil svou lásku ke všem lidem, zejména k opomíjeným a opovrhovaným. Na kříži na sebe vzal hřích každého člověka a ve svém vzkříšení dává každému naději nového života.

Bereme vážně biblické svědectví o Bohu. Věříme, že Písmo svaté se nám působením Ducha svatého aktuálně stává jeho slovem. To platí i pro ta místa, kde se Písmo vyjadřuje ►

k homosexuálnímu chování. Čteme-li Bibli od jejího středu, totiž Ježíše Krista, říká nám zřetelně a jasně: Bůh ve své lásce přichází ke každému z nás. Tím také ovšem často překračuje hranice, dané lidskými předsudky.

Začínáme si uvědomovat, že přes dosvědčování Kristovy lásky se lidé homosexuální orientace mnohdy necítí v našich sborech dobře. Je

nám to líto. Vyznáváme, že v minulosti církev často těmto lidem ubližovala. Omlouváme se jim.

Jako Kristova církev toužíme být společností, kde se realita Božího království odráží v našich vztazích. Bereme vážně apoštolovu výzvu, abychom usilovali o to, co slouží pokoji a společnému růstu. Přejeme si, aby lidé s homosexuální orientací nacházeli v našich sborech domov a byli, tak jako všichni, přijímáni i se svými partnery a partnerkami. Víme, že k problematice homosexuálních vztahů existují různé výklady a porozumění. Nechceme, aby to vedlo k radikalizaci a nesnášenlivosti ve společnosti i v církvi. Vždyť právě v Českobratrské církvi evangelické, vzniklé v živém rozhovoru různých církevních tradic, smíme své odlišnosti unést a být jednotní v Ježíši Kristu.“

Jiří Hofman

UPOUTÁVKA

Korálky událostí

Kniha, která tu dosud chyběla

Vzdor svému názvu je to kniha plná chutného a šťavnatého čtení. A pečlivě odborná. Přibližuje život obou evangelických církví v Předlitavsku, tedy v „neuherské“ části Rakouska-Uherska, od roku 1848 do roku 1914. Odkrývá zápas církve o svobodu evangelia v časech obou zlých diktatur do roku 1989. A autor se z pozice mladého muže věnuje období svobody církve až do současnosti.

Adam dokáže téměř nemožné. Držet se vytyčeného cíle – provést kritickou analýzu církevního zřízení a řádů Českobratrské církve evangelické. A současně na tuto časově-právní osu všet jako korálky události, vztahy, informace pro jasnou většinu nás neznámých. Je to skvělé prolnutí informací odborně právních s informa-

ceci běžného, nejen církevního života. Prostě kniha, která církvi i veřejnosti dosud chyběla.

Daniel Ženatý

Adam Csukás: *Právní řád Českobratrské církve evangelické v historických souvislostech*. Jihlava, Mlýn 2022, 344 s.

Učit se přijímat...

Má ten věk něco do sebe. Čím dál víc se učím být sama sebou. S chybami, občasnou trapností, s přešlapy, mylnými úsudky a rozhodnutími. Stejně tak s touhou něco s tím dělat. Zkoušet věci napravit, posunout, omluvit se. Přijmout fakt, že i tohle ke mně patří. Přijmout sebe, svět kolem sebe i to, co mám uvnitř. Přijmout svůj život s pochybami a nejistotou, v nedokonalosti, s touhou po přijetí, pochopení. Se vším tím občasným duševním i duchovním zemětřesením. A že se to letos na jaře se mnou třese docela fest.

Velikonoce mi daly zabrat. Při velkopátečním kázání Olgy Tydlitátové mi tekly slzy po tvářích. Bylo to strašně silné, tvrdé, drsné, bolavé, nabíjející. Byla to síla. Velký pátek pro mě nabral další rozměr. Na Bílou sobotu jsem byla na pohřbu našeho přítele, kamaráda a večer šla ke katolíkům na vigílii. Odcházela jsem noční Nosislaví domů, do tmy svítla světla kostela a já hodně přemýšlela o tom, jak je život vzácný a křehký. A v neděli jsme v kostele slavili Vzkříšení. Ve stínu války. Byly to bohoslužby naplněné vděčností – za mnohé, taky za to to, že se máme, navzájem, vědomi si toho, kolik lidí to tak v tuto chvíli nemá. A pak s námi u stolu seděly ukrajinské mámy s dětmi, měli jsme českou kachnu se zelím, ukrajinským salátem a jako zákusek byla pascha. A v pondělí naši ukrajinští kluci lámanou češtinou koledovali Hody hody doprovozy. V relativním bezpečí... S bolavým srdcem a křehkou důvěrou celé letošní velikonoční období zpívám Haleluja.

Učím se toho letos hodně. O sobě. Nahlížet na sebe i kolem sebe fakt opravdově. Poznávat své nové stránky, třeba včetně dosud neznámé zkušenosti nástupu úzkostí. A to jak se opečovat a jak je zpracovávat. Objevovat další hranice a limity,

kteří v sobě mám. Kolik toho zvládnou a také přijmout, že něco je na mě už moc, přijmout fakt, že hranice je skutečně hranice. Na nic si nehrát. A opětovně konfrontovat sama sebe se svou vírou. Čeho se držím a co mnou třese. Co jsem ochotna a schopna dát a taky přijmout...

Pokoj vám – přeje Ježíš světu po svém vzkříšení.

Ježíš vchází do zavřených dveří našich niter. Leckdy zklamaných, otřesených, vyděšených. Leckdy zmatených, bolavých a zranitelných. Přichází a říká: Pokoj vám...

Učím se přijímat pokoj. Vidět jej, vnímat, doufat v něj. Pomáhá mi hodně věřit tomu, že na tomhle světě je víc dobrých lidí než zlých, víc laskavosti a vnímavosti než zloby a lhostejnosti. A hlavně věřím, že tenhle svět má v rukou někdo fakt hodně silný, věrný a milující. Tak jo, toho se snažím držet. Tohle mi dává naději do dnů dalších. Pokoj vám...

Marta Židková, foto: pexels.com

rýsovat do krajiny

foto: Vojtěch Zikmund

Evangelický měsíčník

ČESKÝ BRATR

vydává Českobratrská církev evangelická

REDAKČNÍ RADA

Šéfredaktorka:

Adéla Rozbořilová

Jazyková redaktorka:

Jana Plíšková

členové: Jiří Hoblík, Jiří Hofman,

Jana Hofmanová, Ondřej Kolář,

Jaroslav Pechar, Lenka

Ridzoňová, Adam Šůra

NA OBÁLCE

foto: František Plzák

(vystoupení Anatola Svahilce

na evangelickém divadelním

festivalu Svatí blázni)

REDAKČNÍ UZÁVĚRKA

Uzávěrka letošního dvojčísla

je 19. 6. 2022.

BANKOVNÍ SPOJENÍ:

číslo účtu: 179521067,

IBAN: CZ93

03000000000179521067

DISTRIBUCE PRO

ZRAKOVĚ POSTIŽENÉ

elektronicky a ve zvukové

podobě: Diakonie ČCE,

Klimentská 18, 110 05

Praha 1, tel.: 222 316 306,

732 324 956

e-mail: szp@scps.diakonie.cz

TISKNE

OPUS v.d.i.

Janáčkovo nábřeží 1075/27

150 00 Praha 5

ČASOPIS

(ev. č. MK ČR E810), vychází 12×

ročně, jednotlivá čísla 30 Kč

roční předplatné 350 Kč

do zahraničí 900 Kč

sponzorské 600 Kč

Informace o předplatném podá,

objednávky rozšiřuje

(i do zahraničí) redakce.

ADRESA REDAKCE

Jungmannova 9, p. p. 466,

111 21 Praha 1,

tel.: 224 999 236,

e-mail: ceskybratr@e-cirkev.cz,

Facebook: Český bratr,

instagram.com/ceskybratr

www.e-cirkev.cz

/ Co děláme / Média /

Církevní tisk / Český bratr

www.ceskybratr.cz

- listovací aplikace

- audioverze

- řazení podle rubrik

- odkazy na jednotlivé příspěvky

ISSN 1211-6793

V letošním roce se věnujeme tematickému cyklu s názvem Příroda a stvoření.

CÍRKEV ŽIVĚ

„Kdo ke mně přijde, toho nevyženu ven.“ (J 6,37)

program pro všechny generace

30. 7. - 6. 8. 2022

TÁBOR J. A. K. BĚLEČ NAD ORLICÍ

**společné sdílení | duchovní obnova | zpívání
sportování | tvoření | hraní | rodinná rekreace**

- dopolední školka pro nejmenší (2-6 let)
- program pro školní děti (6-12 let)
- mládež (součástí je i Tensing)
- přednášky hostů + diskuze

přihlášky zde:

Oddělení výchovy a vzdělávání ÚCK
e-mail: vychova@e-cirkev.cz, tel.: +420 224 999 233
prihlasky.e-cirkev.cz

ČESKOBRATRSKÁ
CÍRKEV
EVANGELICKÁ

s Českobratrskou církví evangelickou

<https://prihlasky.e-cirkev.cz/leto>

Uzávěrka přihlášek je 15. května 2022,
není-li přímo u akce uvedeno jinak.

Pořádá Oddělení výchovy a vzdělávání ÚCK ČCE
ve spolupráci se správcem Tábora J. A. K. v Bělči nad Orlicí